

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΝΑ΄

Δευτέρα 13 Ιανουαρίου 2025

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Άδεια απουσίας των Βουλευτών κ.κ Χ. Θεοχάρη και Ν. Μηταράκη , σελ. 5769
2. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 5769, 5774, 5783

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:
 - α) Προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας:
 - i. με θέμα: «Η κατάσταση στο Κέντρο Αποθεραπείας και Αποκατάστασης Παιδιών με Αναπηρία Θεσσαλονίκης «Άγιος Δημήτριος», σελ. 5769
 - ii. με θέμα: «Η ψηφιακή έρημος της Ελλάδας για τα Άτομα με Αναπηρία με αποκαλυπτικές αποδείξεις», σελ. 5771
 - β) Προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Εκτόξευση πλειστηριασμών στην Αιτωλοακαρνανία και ανάγκη προστασίας των πολιτών», σελ. 5774
 - γ) Προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Συνεχιζόμενη εκτίναξη των εργατικών δυστυχημάτων και ατυχημάτων το 2024», σελ. 5776

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση Εκθέσεως Διαρκούς Επιτροπής:
Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Κύρωση του από 10 Οκτωβρίου 2018 Τροποποιητικού πρωτοκόλλου στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», σελ. 5769

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. , σελ. 5769 – 5783

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. , σελ. 5769, 5774, 5783

Β. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΔΗΜΑΣ Χ. , σελ. 5774, 5775, 5776
ΖΑΜΠΑΡΑΣ Μ. , σελ. 5774, 5775
ΖΑΧΑΡΑΚΗ Σ. , σελ. 5770, 5771, 5772, 5773
ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ Κ. , σελ. 5777, 5779, 5781
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. , σελ. 5776, 5779, 5783
ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 5769, 5770, 5771, 5773

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΝΑ'

Δευτέρα 13 Ιανουαρίου 2025

Αθήνα, σήμερα στις 13 Ιανουαρίου 2025, ημέρα Δευτέρα και ώρα 15.03' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΙΩΑΝΝΗ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Με έγγραφό της η Γενική Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα για τα εξής: «Με την παρούσα σας ενημερώνουμε σχετικά με τη συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου την Δευτέρα 13 Ιανουαρίου 2025 ότι οι επίκαιρες ερωτήσεις που θα συζητηθούν είναι οι εξής: Οι υπ' αριθμόν 332/7-1-2025 και 338/7-1-2025 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας κ. Σοφία Ζαχαράκη. Η υπ' αριθμόν 337/7-1-2025 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χρίστο Δήμα. Και τέλος, η υπ' αριθμόν 334/7-1-2025 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Κωνσταντίνο Καραγκούνη. Παρακαλούμε, όπως προβείτε στις δέουσες ενέργειες, προκειμένου να ενημερωθούν για τη διαδικασία τόσο ο Προεδρεύων όσο και οι ερωτώντες Βουλευτές».

Επίσης, θα ήθελα να ανακοινώσω προς το Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Κύρωση του από 10 Οκτωβρίου 2018 Τροποποιητικού πρωτοκόλλου στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».

Επίσης, έχουμε δύο αιτήματα για άδεια απουσίας συναδέλφων.

Ο Βουλευτής κ. Χάρης Θεοχάρης ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό στις 13-01-2025.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ο Βουλευτής κ. Νότης Μηταράκης ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό. Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Εισερχόμεθα στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα ξεκινήσουμε με την πρώτη επίκαιρη ερώτηση του πρώτου

κύκλου με αριθμό 332/7-1-2025 της Βουλευτού Α' Θεσσαλονίκης της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ - ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ» κ. Αικατερίνης Νοτοπούλου προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας με θέμα: «Η κατάσταση στο Κέντρο Αποθεραπείας και Αποκατάστασης Παιδιών με Αναπηρία Θεσσαλονίκης «Άγιος Δημήτριος»».

Παρακαλώ, κυρία Νοτοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Καλή χρονιά σε όλους και όλες. Καλή χρονιά, κυρία Υπουργέ. Ξεκινάμε, λοιπόν, να συζητάμε για ένα εξαιρετικά κρίσιμο ζήτημα. Έχω βρεθεί και εγώ, όπως και εσείς, στο Κέντρο Αποθεραπείας και Αποκατάστασης «Άγιος Δημήτριος» στη Θεσσαλονίκη, όπου γνωρίζουμε ότι η κατάσταση είναι πάρα πολύ δύσκολη έως και τραγική. Δυστυχώς, αυτό το διαπιστώνουμε χρόνια τώρα. Έχουμε αναδείξει πάρα πολλές φορές τα σοβαρά ζητήματα που υπάρχουν στο πλαίσιο κοινοβουλευτικού ελέγχου με επίκαιρες ερωτήσεις, με κοινοβουλευτικές ερωτήσεις, με παρουσία στις δομές, όσο και στον δημόσιο διάλογο με ανάδειξη των θεμάτων που θέτουν οι ίδιοι οι εργαζόμενοι, αλλά και οι γονείς των παιδιών που φιλοξενούνται.

Σήμερα, λοιπόν, βρίσκομαι εδώ διότι διαπιστώνουμε τα προβλήματα όχι απλά δεν λύνονται, αλλά συνεχίζουν και παραμένουν. Υπάρχει τρομερή έλλειψη σε προσωπικό, τρομερή υποστελέχωση, πραγματική εξουθένωση για τους εργαζόμενους και τις εργαζόμενες, συνθήκες κακής ιδρυματοποίησης, πολύ μακριά από οποιαδήποτε κουλτούρα από-ιδρυματοποίησης και πολλές φορές φτάνουν να μην καλύπτονται ούτε τα απαραίτητα. Οι κτηριακές υποδομές δεν είναι σε καλή κατάσταση. Έχουμε έρθει σε επικοινωνία -ξανάλεω- με εργαζόμενους, με τη διοίκηση, με τους γονείς, με ανθρώπους που έχουν δικούς τους ανθρώπους να φιλοξενούνται μέσα και νομίζω ότι όλοι συμμεριζόμαστε την αγωνία να επιλυθεί αυτό το πάρα πολύ σοβαρό ζήτημα.

Οι θέσεις, κυρία Υπουργέ, που απαιτούνται για τη σωστή λειτουργία της δομής είναι ογδόντα πέντε. Ο αριθμός των εργαζομένων σήμερα είναι μόλις σαράντα επτά με έκτακτο προσωπικό. Οι συμβάσεις δεν ανανεώθηκαν. Παρά το γεγονός πως δεν υπάρχουν καν μνημονιακές δεσμεύσεις, δεν προβαίνετε στην πρόσληψη μόνιμου προσωπικού. Δεν γίνεται συνεχής και διαρκής εκπαίδευση του υφιστάμενου και φτάνουν να είναι ένας φροντιστής για παιδιά και ανθρώπους σε δύο σπίτια.

Επειδή θεωρώ πως κανείς δεν μπορεί να μένει ασυγκίνητος μπροστά σε αυτή την τραγική κατάσταση, σας ζητώ σήμερα να δεσμευτείτε σε κάτι. Όχι γενικόλογες υποσχέσεις όπως συνηθίζει ο κ. Μητσοτάκης, αλλά πολύ συγκεκριμένες παρεμβάσεις με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, κυρία Υπουργέ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε την κ. Νοτοπούλου.

Θα απαντήσει η Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας κ. Σοφία Ζαχαράκη.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Καλή χρονιά και καλή δύναμη στην κοινοβουλευτική αυτή περσόδα.

Κυρία Νοτοπούλου, ξέρω το προσωπικό ενδιαφέρον που έχετε για τον «Άγιο Δημήτριο» και όχι μόνο γι' αυτό το παράρτημα, αλλά για το σύνολο των παραρτημάτων του κέντρου πρόνοιας. Η αλήθεια είναι ότι μιλάμε πράγματι για ζητήματα τα οποία υφίστανται για πάρα πολύ καιρό και δεν το λέω απλά για να εξομαλύνω μια συζήτηση η οποία θα έχει συγκεκριμένα στοιχεία και προτίθενται να δώσω συγκεκριμένα στοιχεία, καθώς σέβομαι απόλυτα και τη λογική της λογοδοσίας όχι μόνο εδώ στην κοινοβουλευτική τάξη αλλά και προς όλους τους ανθρώπους που μας παρακολουθούν αυτήν την στιγμή. Ποιοι είναι αυτοί; Είναι σίγουρα και οι γονείς και κηδεμόνες των παιδιών τα οποία φιλοξενούνται στον «Άγιο Δημήτριο» για πολλά χρόνια, είναι άνθρωποι οι οποίοι πιθανότατα να βρεθούν και κοντά μας το επόμενο χρονικό διάστημα, αλλά βέβαια και το προσωπικό. Εγώ οφείλω να αναφέρω και τη διοίκηση, καθώς ξέρετε ότι έχουν γίνει πολύ σημαντικές παρεμβάσεις και σε αλλαγές στις διοικήσεις, αλλά σίγουρα προς την προσέγγιση. Καμιά φορά μία διοικητική αλλαγή δεν σημαίνει κάτι. Η προσέγγιση, όμως, ως προς τα μεγάλα και υπάρχοντα ζητήματα των ετών, σημαίνει.

Αυτό, λοιπόν, είναι κάτι το οποίο παρουσιάσατε στην αρχή, είναι μια πραγματικότητα προβλημάτων τα οποία συνεχίζουν.

Οφείλω, όμως, εγώ να πω από πλευράς του Υπουργείου ότι τον τελευταίο καιρό, τον τελευταίο ενάμιση χρόνο κληθήκαμε με ιδιαίτερη τιμή και σεβασμό να αντιμετωπίσουμε και τα ζητήματα του Κέντρου Πρόνοιας Κεντρικής Μακεδονίας και δη στη Θεσσαλονίκη, καθώς είναι πολυάριθμα αυτά τα παραρτήματα και βέβαια, πολυετή τα ζητήματα.

Νομίζω, λοιπόν, ότι πιθανότατα, η αρχική παρουσίαση ίσως να υποτιμά σε έναν βαθμό ή να υποβαθμίζει την άσκηση υπηρεσιακών καθηκόντων και αυτών οι οποίοι βρίσκονται στη Θεσσαλονίκη, πέραν ημών που προσπαθήσαμε -και επαναλαμβάνω με αυτό τρόπο, έτσι ώστε να βελτιώσουμε την κατάσταση. Θέλουμε να δούμε πού πονάει η κατάσταση -θέλουμε, προφανώς, να δούμε τα κενά- πού μπορεί να βελτιωθεί και βέβαια, να επιστημονούμε και σήμερα τις σημαντικές παρεμβάσεις που έχουν γίνει στο κέντρο.

Έχουν δαπανηθεί -και είναι αλήθεια- πάνω από 100.000 ευρώ για τη βελτίωση κτηριακών εγκαταστάσεων στον «Άγιο Δημήτριο» και τη βελτίωση της καθημερινότητας των περιθαλπόμενων. Κι ναιτίαν πέραν των τακτικών επιχορηγήσεων και των συντηρήσεων σε δομές, σε οχήματα, σε προμήθειες οι οποίες έχουν να κάνουν με τη σίτιση, την υγιεινή, τα είδη καθαριότητας. Ούτως ή άλλως, αυτά δεν θα τα έβαζα στην κουβέντα, γιατί είναι το αυτονόητο και είναι η βασική υποχρέωση για την καθημερινότητα των ατόμων τα οποία η ζωή, έτσι ή αλλιώς, έχει φέρει και βέβαια, διάφορες συνθήκες να διαβιούν κοντά μας.

Οφείλω, όμως, να πω -και είναι σημαντική η πρώτη επισήμανση για τον προϋπολογισμό- ότι πέραν των 100.000 ευρώ, που είναι έξτρα στα έξοδα της ποιότητας ζωής, όπως είπα και των τακτικών συντηρήσεων, ως Υπουργείο, τριπλασιάσαμε -το επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε- τριπλασιάσαμε τον προϋπολογισμό του Κέντρου Πρόνοιας Κεντρικής Μακεδονίας, ακριβώς για να παρέχουμε αυτή την ασφάλεια στην άσκηση των καθηκόντων, αλλά για να μπορεί να συνεχίσει και η διοίκηση και οι εργαζόμενοι το έργο τους, που είναι πάρα πολύ σημαντικό, αλλά και να κάνει ακόμη περισσότερα. Και αυτή είναι η κατεύθυνση συνεχώς, να συνεχίζουν να κάνουν περισσότερα.

Ας πάμε, λοιπόν, σε συγκεκριμένα ποσά. Το 2019, ο προϋπολογισμός για το Κέντρο Πρόνοιας Κεντρικής Μακεδονίας ήταν 1.235.000 ευρώ. Το 2025, θα φτάσουμε στα 5.350.000 ευρώ, ενώ το 2024, διαθέσαμε συνολικά 4.395.000 ευρώ. Σε αυτό το ποσό, μέσα στην τακτική και στην έκτακτη επιχορήγηση, θα δείτε και

τα χρήματα τα οποία δαπανήσαμε για τους συμβασιούχους COVID, μια πολύ σημαντική ομάδα υπαλλήλων μας, της οποίας φροντίζουμε διακαώς και συνεχώς να επαναλαμβάνεται η σύμβασή της.

Αναφερθήκατε στην ενίσχυση προσωπικού. Αποτελεί και δική μας προτεραιότητα. Το έχουμε αποδείξει καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας. Με τις πράξεις υπουργικού συμβουλίου 50/2021, 31/2022, 26/2023, εγκρίθηκαν συνολικά ογδόντα τρεις θέσεις τακτικού προσωπικού διαφόρων ειδικοτήτων για την κάλυψη κενών οργανικών θέσεων του φορέα. Έχουν προκηρυχθεί -γιατί, προφανώς, από το να δεσμευτούμε στις ΠΥΣ, πρέπει να δούμε και τι έχει προκηρυχθεί, για να δούμε και την πορεία των προσελεύσεων των συγκεκριμένων εργαζομένων- συνολικά τριάντα τέσσερις θέσεις. Οι προκηρύξεις οι οποίες μας ενδιαφέρουν είναι η 7Κ, η 2ΓΒ, η 3ΓΒ, η 6Κ και η 7Κ, ενώ επίκειται και η έκδοση προκήρυξης για την πλήρωση ακόμα είκοσι οκτώ θέσεων του φορέα με την προκήρυξη 8Κ/2024.

Είμαστε και σε επικοινωνία με τη Διοίκηση του Κέντρου. Έχει αιτηθεί ενενήντα επτά θέσεις επικουρικού προσωπικού ΣΟΧ για το 2025. Είναι ένα αίτημα του οποίου ακόμα δεν είμαι σε θέση να επιβεβαιώσω τη θετική έκβαση με το Υπουργείο Εσωτερικών. Είναι κάτι το οποίο παλεύουμε.

Αυτό, όμως, το οποίο είμαι σε θέση να επιβεβαιώσω είναι μια μεγάλη, νομίζω, θετική είδηση -τη γνωρίζετε σίγουρα- ότι οι υπάλληλοι οι οποίοι είχαν προσληφθεί με τη σύμβαση COVID, κατορθώσαμε τελικά αυτή η παράταση να πάει μέχρι το τέλος του 2025. Φοβόμουν και εγώ ότι θα πετυχαίναμε ένα τρίμηνο ή ένα εξάμηνο, όπως ήταν η συνήθης διαδικασία. Θα είναι μαζί μας, λοιπόν, για έναν χρόνο ακόμη και πραγματικά, κάνουμε συνεχείς συζητήσεις με το Υπουργείο Εσωτερικών, έτσι ώστε αυτοί οι άνθρωποι, που έχουν δουλέψει κοντά μας στα δύσκολα χρόνια της πανδημίας και τα μετέπειτα χρόνια, μήπως μπορούν με κάποιον τρόπο να λογοδοτήσουν έξτρα στις επικείμενες, ούτως ή άλλως, προκηρύξεις. Είναι σημαντικό κεφάλαιο για το Κέντρο.

Οι εβδομήντα έξι σύνολο συμβάσεις COVID για το προσωπικό του Κέντρου έχουν επιμερισμό για τον «Άγιο Δημήτριο» τους δεκάξι. Είναι οι δεκάξι, λοιπόν, που παρατάθηκαν μέχρι το 2025. Δέσμευσή μας, λοιπόν, πέραν του οικονομικού σκέλους το οποίο ανέφερα και πέραν των παρατάσεων του υπάρχοντος προσωπικού, είναι η πιο γρήγορη και η επιτάχυνση των ελεύσεων αυτών των προσλήψεων που έχουν ήδη προκηρυχθεί μέσα από τη διαδικασία του ΑΣΕΠ. Άρα, θα έλεγα ότι αυτό θα μπορέσει να μας δώσει μεγαλύτερη ασφάλεια.

Θα κάνω λιγότερη χρήση στη δευτερολογία, γιατί ξέρω ότι σήμερα υπάρχει μια πίεση και θα σας επαναλάβω και κάποια στοιχεία μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Κυρία Νοτοπούλου, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ: Κυρία Υπουργέ, σας παρακολούθησα με πολύ μεγάλη προσοχή. Δεν έχω κανέναν λόγο να αμφισβητήσω τις προθέσεις σας, το αντίθετο. Ας είμαστε όμως ειλικρινείς.

Διανύετε τον έκτο χρόνο διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας. Τα προβλήματα στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας ήταν γνωστά από την πρώτη μέρα. Δυστυχώς, η πρώτη διοίκηση που είχατε επιλέξει ως Κυβέρνηση έφερε πάρα πολύ δυσάρεστα αποτελέσματα στη λειτουργία του ιδρύματος. Άρα σήμερα είναι ήδη πολύ αργά. Και εάν η κατάσταση δεν είναι τόσο τραγική όσο υπήρξε, αυτό δεν σημαίνει ότι μπορεί να γίνει ούτε μέρα ακόμη ανεκτή. Η υποστολέγηση είναι τρομακτική. Δεσμεύσεις έχουμε ξανακούσει για καινούργιες προσλήψεις -και εγώ προσωπικά σε σχέση με το συγκεκριμένο θέμα- τις οποίες δεν είδαμε μέχρι σήμερα να υλοποιούνται.

Εγώ θέλω να σας θυμίσω την έκθεση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, η οποία συντάχθηκε το 2022, που τότε ήταν αρκετός χρόνος και για το Υπουργείο Εσωτερικών και για το δικό σας Υπουργείο και για το ΑΣΕΠ, έτσι ώστε να έχουν προκηρυχθεί οι προσλήψεις. Από τότε η Εθνική Αρχή Διαφάνειας λέει: «Οι κύριες ανεπάρκειες της δομής εντοπίζονται στην έλλειψη ανθρωπίνων πόρων και στην απουσία συστημικής και εξειδικευμένης εκπαί-

δευσης του προσωπικού. Υφίστανται πάγιες και σοβαρές ελλείψεις σε προσωπικό ειδικότητας και ιδιαίτερα σε προσωπικό φροντίδας, που σε συνδυασμό με τη σοβαρότητα και την πολυπλοκότητα της κατάστασης των περιθαλπομένων, δεν εξασφαλίζουν ασφαλείς συνθήκες διαβίωσης, ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών και καθιστούν δυσχερή την εξατομικευμένη προσέγγιση, φροντίδα των περιθαλπομένων.

Στο ήδη υπάρχον προσωπικό παρατηρήθηκε επαγγελματική εξουθένωση. Ενίοτε το επικουρικό νοσηλευτικό προσωπικό φροντίδας παρέχει τις υπηρεσίες του σε διπλοβάρδιες με συνεχόμενη εργασία δεκαέξι ωρών κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας».

Θα καταθέσω στα Πρακτικά και αυτό το κείμενο της έκθεσης και το ίδιο έγγραφο που έστειλε φέτος το Σωματείο Γονέων και Κηδεμόνων ΑΜΕΑ του Αγίου Δημητρίου, που περιγράφει με πολύ χαρακτηριστικό τρόπο τη μεγάλη έλλειψη προσωπικού. Θα καταθέσω έγγραφο του ιδίου σωματείου από την περσινή χρονιά, διότι είναι ίδιο το πρόβλημα, όπως και παλαιότερα δημοσιεύματα που έχουν έρθει και έχουν φέρει στο φως της δημοσιότητας τέτοια προβλήματα, δελτίο Τύπου που έχουν εκδώσει τα σωματεία των εργαζομένων τον Μάρτιο της χρονιάς που μας πέρασε κατά την κινητοποίηση που πραγματοποιήσαν οι εργαζόμενοι.

Κυρία Υπουργέ, η αποϊδρυματοποίηση δεν μπορεί να συνεχίσει να μένει στα χαρτιά ή να μένει μια ευχή. Για να μην είναι όμως υποκριτική η δηλωμένη επιθυμία για αποϊδρυματοποίηση, σημαίνει ότι στοιχειωδώς σήμερα στους πλέον ευάλωτους, σε εκείνους που δεν έχουν φωνή, σε εκείνους που δεν μπορούν να υπερασπιστούν, να προστατεύσουν τον εαυτό τους, η πολιτεία παρέχει τα στοιχειώδη.

Αν, λοιπόν, σήμερα δεν υπάρξει δέσμευση συγκεκριμένα για προσλήψεις εξειδικευμένου προσωπικού, διά βίου στήριξη και εκπαίδευση του υφιστάμενου προσωπικού, του συνόλου, αν δεν υπάρξει δέσμευση ότι θα σταματήσουν όχι μόνο οι διπλοβάρδιες, αλλά ότι δεν μπορούν οι άνθρωποι μήνες ολόκληρους να πάρουν ρεπό, αν δεν υπάρξει δέσμευση ότι θα αποκατασταθεί και η φήμη και η λειτουργία του ιδρύματος έτσι ώστε να είναι ασφαλείς τόσο οι περιθαλπόμενοι όσο και οι εργαζόμενοι, τότε πραγματικά οι ευθύνες είναι αμελίκτες και βαραίνουν την Κυβέρνηση Μητσοτάκη και δυστυχώς πολύ φοβάμαι ότι θα υπάρξουν και επόμενα ζητήματα ασφαλείας. Σας θυμίζω ότι πρόσφατα θρηνήσαμε θύματα.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Αικατερίνη (Κατερίνα) Νοτοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε, κυρία Νοτοπούλου.

Τον λόγο έχει η κυρία Υπουργός.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογενείας): Κυρία Νοτοπούλου, ανέφερα πριν συγκεκριμένα πράγματα. Και δεν βάζω την κουβέντα προς τα πίσω, γιατί εγώ δεν θεωρώ ότι υπάρχει αν θέλετε μια κομματική κάθε φορά άγνοια. Το ζήτημα της πρόνοιας έχει συνέπεια, έχει και συνέχεια και έχει και πολυετή ζητήματα τα οποία δεν σταμάτησαν το 2019 και ξαφνικά δημιουργήθηκαν ή και ξεκίνησαν το 2015. Σε αυτό έχω μία πολύ -αν θέλετε- σταθερή πεποίθηση.

Αυτό όμως το οποίο θα αναμένω και πάντα αναμένω και στην κοινοβουλευτική πράξη, είναι τουλάχιστον να βλέπουμε τις πράξεις βελτίωσης. Όταν ένας προϋπολογισμός το 2019 ήταν 1,3 εκατομμύρια και το 2025 θα είναι σχεδόν 5,5 εκατομμύρια, αντιλαμβανόμαστε ότι υπάρχει και συναντίληψη και με τη διοίκηση και τους εργαζόμενους ότι πολύ σημαντικές πράξεις βελτίωσης πρέπει να γίνουν. Αυτό είναι μία πρώτη, λοιπόν, πράξη-απόδειξη και νομίζω πάρα πολύ στιβαρή.

Δεύτερον, μιλάμε για το προσωπικό. Στο παράρτημα του Αγίου Δημητρίου σήμερα απασχολούνται με διάφορες μορφές εξήντα εννέα άτομα. Είναι επτά γιατροί -έχω και τις ειδικότητες- πλήρως ενήμεροι και στην καταγραφή αλλά και στο βιβλίο παρουσίας ιατρών, γιατί είναι πολύ σημαντικό και το θέμα της συνέπειας και της σωτηρικής συνέπειας και πάντοτε το επισημαίνει και στη διοίκηση αυτό.

Για να δούμε λίγο τη σύγκριση όμως με το παρελθόν, για να δούμε αν υπάρχει, πράγματι, βελτίωση ή εάν απλά εμείς την ισχυριζόμαστε. Είναι εξήντα εννέα άτομα για εβδομήντα οκτώ περιθαλπόμενους, όταν το 2019 υπηρετούσαν εξήντα τρία άτομα, δηλαδή λιγότερο προσωπικό για ογδόντα τρεις περιθαλπομένους.

Δεν λέω ότι πρόκειται περί ιδανικής κατάστασης. Πολύ σωστά τα λέτε ότι πρέπει συνεχώς να συμπληρώνονται οι βάρδιες.

Γι' αυτό ανέφερα το κομμάτι των ήδη ειλημμένων αποφάσεων και για τις πράξεις Υπουργικού Συμβουλίου, τις ΠΥΣ, αλλά και για τις προκηρύξεις που θα μας φέρουν τον κόσμο μέσα στα παραρτήματα, τα οποία και εμείς χρειαζόμαστε έτσι ώστε να μην είμαστε διαρκώς σε μια διαδικασία διαπραγματεύσεων με το προσωπικό με το οποίο -μπορείτε να το αξιολογήσετε και μπορείτε να ενημερωθείτε- είμαστε σε συνεχή ενημέρωση.

Επειδή όμως μιλάτε και για το θέμα της ασφάλειας αλλά και για την οργάνωση των δομών, πέραν του οικονομικού κομματιού το οποίο ανέφερα για τον τετραπλασιασμό του προϋπολογισμού και πέραν της αύξησης του προσωπικού, να πω ότι ένα σημαντικό κομμάτι έχει καλυφθεί, ότι πλέον έχουμε οργανισμό από τις 15-5-2023. Έχει συνταχθεί και για το κομμάτι της ασφάλειας ειδική μελέτη πυροπροστασίας. Έχει υποβληθεί αίτηση για επιχορήγηση αξίας 436.000 ευρώ για ενεργειακή αναβάθμιση δύο οικίσκων μέσω του προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ». Το επόμενο διάστημα θα προχωρήσει η υλοποίηση της μελέτης για ανακαίνιση δύο διαμερισμάτων στον Άγιο Δημήτριο. Αυτό θα κοστίζει περίπου 60.000. Όπως επίσης έχει συνταχθεί και μελέτη -αυτή είναι λίγο λιγότερο από 10.000- για τη δημιουργία μιας νέας δομής ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ μέσα στον Άγιο Δημήτριο.

Όπως είπα και πριν, δεν θα αναφέρω λοιπές επισκευές και ματισμό ή στίσιση, ούτως ή άλλως αυτά είναι αυτονόητα και δεδομένα που πρέπει να τα κάνουμε και να τα καταβάλλουμε. Αυτό το οποίο όμως λέω -και το αναφέρω και για τη διοίκηση την οποία περιβάλλω με την απόλυτη εμπιστοσύνη, ξέρετε ότι έγινε μια αλλαγή την οποία θεωρώ ότι ήταν αυτονόητη την προηγούμενη χρονιά- είναι ότι είμαστε δίπλα τους. Δεν κωφεύουμε ούτε θέλουμε να εξωραίσουμε καταστάσεις. Προσπαθούμε και επιμένουμε με πολύ απτές αποδείξεις αυτής της δέσμευσης ότι θέλουμε να φέρουμε όσο γίνεται μια μικρή, αλλά απτή βελτίωση στην καθημερινότητα των περιθαλπομένων. Νομίζω ότι θα είναι μια κοινή νίκη που δεν θα έχει κομματικά χαρακτηριστικά αλλά θα έχει κυρίως έντονα κοινωνικά χαρακτηριστικά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Προχωράμε τώρα στην τρίτη με αριθμό 338/7-1-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Α' Θεσσαλονίκης της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ - ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ» κ. Αικατερίνης Νοτοπούλου προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογενείας με θέμα: «Η ψηφιακή έρση της Ελλάδας για τα άτομα με αναπηρία με αποκαλυπτικές αποδείξεις».

Κυρία Νοτοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ: Με την έναρξη της νέας χρονιάς, κυρία Υπουργέ, σας θέτω και ένα ζήτημα που μας έχει απασχολήσει και κατά τη συζήτηση της εθνικής στρατηγικής για τα άτομα με αναπηρία, την ψηφιακή προσβασιμότητα.

Ψηφιακή προσβασιμότητα σημαίνει στοιχειωδώς ότι όλοι οι άνθρωποι, όλοι οι πολίτες, θα έχουν ίσες ευκαιρίες χρήσης ψηφιακών υπηρεσιών και τεχνολογιών. Καταβαίνουμε ότι αυτό είναι μια ουσιαστική προϋπόθεση για την κοινωνική συνοχή, για τα ίσα δικαιώματα, για την ουσιαστική συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία τόσο στην ιδιωτική όσο και στη δημόσια ζωή.

Σήμερα, λοιπόν, η παροχή ισοτιμίας πρόσβασης από κάθε πολίτη στις ψηφιακές τεχνολογίες έχει αναγνωριστεί παγκοσμίως ως ένα θεμελιώδες ανθρωπινό δικαίωμα. Προστατεύεται μέσω συνταγματικών διατάξεων και εθνικών νόμων που έχουν θεσπιστεί για να συμβαδίζουν με την Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, η οποία τέθηκε σε ισχύ το 2008. Έκτοτε η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει εκδώσει πάρα πολλές οδηγίες, για παράδειγμα την οδηγία 2102/2020 ή την οδηγία του 2019. Πολλές από αυτές έχουν ενσωματωθεί στις εθνικές

νομοθεσίες των κρατών-μελών και στη δική μας.

Επειδή, λοιπόν, τελευταία φορά συζητήσαμε τη χρονιά που μας πέρασε για την ενσωμάτωση μιας τέτοιας οδηγίας, σήμερα ερχόμαστε μπροστά στο αυτονόητο ερώτημα: έχει, πράγματι, επιτευχθεί στη χώρα μας η ψηφιακή προσβασιμότητα; Η απάντηση είναι όχι. Και θα σας καταθέτω σήμερα και για τα Πρακτικά και για τους πολίτες που μας παρακολουθούν -εσείς τα γνωρίζετε ήδη- στοιχεία αποκαλυπτικά -τα κατέθεσα και στην προηγούμενη ερώτησή μου- που δείχνουν την τρομακτική απόκλιση που παρουσιάζει η Ελλάδα από τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Γιατί παρ' όλο που ενσωμάτωσε την ευρωπαϊκή πράξη για την προσβασιμότητα με το νόμο της 18 Νοεμβρίου του 2022, σήμερα βρίσκόμαστε πάρα πολύ πίσω.

Για παράδειγμα η χώρα μας το 2024 είναι προτελευταία σε χρήση διαδικτύου από πληθυσμό ατόμων με αναπηρία τους τελευταίους δώδεκα μήνες. Υπολείπεται είκοσι έως τριάντα ποσοστιαίες μονάδες πληθυσμού από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη μέση και βαριά αναπηρία 59% έναντι 82% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η χώρα μας το 2024 είναι προτελευταία στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε άτομα που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για τη συμμετοχή τους σε κοινωνικά δίκτυα με περιοριστική ή σοβαρά περιοριστική αναπηρία και υπολείπεται είκοσι ποσοστιαίες μονάδες πληθυσμού από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης.

Στη μέση και βαριά αναπηρία στην Ελλάδα η πρόσβαση είναι στο 32% έναντι του 52% του μέσου όρου της Ευρωζώνης. Στην ίδια κατηγορία αναπηρίας, η χώρα μας είναι τρίτη από το τέλος σε πρόσωπα που χρησιμοποιούν ιστότοπο ή εφαρμογή δημοσίων αρχών. Υπολείπεται κατά είκοσι τέσσερις ποσοστιαίες μονάδες πληθυσμού από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι και τρίτη -από το τέλος φυσικά- σε άτομα που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για τηλεφωνικές κλήσεις ή βιντεοκλήσεις. Υπολείπεται είκοσι μία ποσοστιαίες μονάδες.

Η χώρα μας το 2024 ήταν τρίτη στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εμφάνισαν στοιχεία σε ποσοστό ατόμων που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για την αναζήτηση πληροφοριών για την υγεία ανά επίπεδο αναπηρίας. Υπολείπεται και πάλι είκοσι ποσοστιαίες μονάδες πληθυσμού από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ είναι και τρίτη από το τέλος των είκοσι επτά της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε άτομα που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για τραπεζικές συναλλαγές μέσω του διαδικτύου ανά επίπεδο αναπηρίας. Υπολείπεται είκοσι δύο έως είκοσι τρεις μονάδες.

Δεν θα μείνω στα ποσοστά, τα αναφέρω όμως για να αποδείξω ακριβώς το ότι υπάρχει μια τεράστια απόκλιση σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Αν λοιπόν θέλουμε να είμαστε μια ευρωπαϊκή χώρα, μια πολιτισμένη χώρα που στοιχειωδώς σέβεται την αξιοπρέπεια των ατόμων με αναπηρία και κάνει ό,τι μπορεί για να διασφαλίσει την ψηφιακή προσβασιμότητα, σήμερα θα πρέπει να μας πείτε πού οφείλεται αυτή η συγκλονιστική διαφορά και να δεσμευτείτε και σε συγκεκριμένους μετρήσιμους στόχους. Σας ζητώ αυτή τη φορά δηλαδή οι μετρήσιμοι αυτοί στόχοι να συμπεριληφθούν στην εθνική στρατηγική για τα άτομα με αναπηρία και τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κ. Νοτοπούλου.

Παρακαλώ, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Ενδέχεται αναλόγως της πορείας της απάντησής μου να κάνω χρήση και της δευτερολογίας μου. Θα δούμε.

Κατ' αρχάς, είναι αλήθεια πολύ δυνατά τα στοιχεία έτσι ώστε να μπορεί κανείς να αμφισβητήσει το γεγονός ότι υπάρχει πράγματι μια πολύ μεγάλη πρόκληση μπροστά μας. Εγώ δεν το βλέπω ως αδράνεια. Εγώ το βλέπω κυρίως ως μία πληθώρα προκλήσεων που πρέπει αυτή τη στιγμή να αντιμετωπιστούν και θεσμικά από το κράτος και τα εργαλεία που θα δώσει και από τους φορείς όμως. Αναφερθήκατε στην επαφή με τις τράπεζες. Αναφερθήκατε στην επαφή με τις πλατφόρμες, στα social media, όλο αυτό. Αρχίζει και εμπεδώνεται καλύτερα η προετοιμασία της πλατφόρμας της ίδιας για να χρησιμοποιηθεί από ένα άτομο με αναπηρία και νομίζω ότι είναι καλό που στο δημόσιο διάλογο

μπαίνει το κομμάτι της ψηφιακής ενδυνάμωσης, για να μπορούν και οι ίδιοι οι φορείς, οι ιδιώτες, να προσαρμόζουν το υλικό ανάλογα.

Βέβαια, ως προς τη μελέτη την οποία μας παρουσιάσατε, θα ήταν καλό και χρήσιμο να ξέρουμε και τι πορεία έχει καλυφθεί. Τουλάχιστον εγώ δεν μπόρεσα να βρω -δεν ξέρω αν εσείς έχετε κάποιο στοιχείο, ίσως σε μελλοντική ερώτηση να το βάλουμε- τι γινόταν στο παρελθόν. Έχει καλυφθεί κάποιο πεδίο; Έχουμε κάνει κάποια πρόοδο;

Γιατί είναι αλήθεια ότι δεν θα μπορούσε κανείς ούτως ή άλλως να αμφισβητήσει ότι τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα και λόγω δυστυχώς της συγκυρίας του COVID έχει κάνει άλματα στο κομμάτι της ψηφιακής ενδυνάμωσης. Είδατε πόσες ήταν ούτως ή άλλως οι συναλλαγές οι οποίες γίνονταν στο παρελθόν. Το 2018 οι ψηφιακές συναλλαγές των πολιτών με το δημόσιο ήταν οχτώ εκατομμύρια οχτακόσιες χιλιάδες. Πλέον ξεπερνά κατά πολύ το ένα δισεκατομμύριο. Και αυτό βέβαια χρειάζεται αυτή την ποιοτική από πίσω ανάλυση πόσες εξ αυτών παραμένουν χαμηλά και πόσες εξ αυτών είναι από άτομα με αναπηρία και πόσο αυξήθηκαν σε σχέση με το παρελθόν. Αυτό το λέω για να ξέρουμε και τι πρέπει να καλύψουμε και στο μέλλον.

Αυτό λοιπόν βλέπουμε και σε επίπεδο άλλων εκθέσεων -και του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών-, ένα επίπεδο ψηφιακής ωριμότητας το οποίο άγγιξε και τα άτομα με αναπηρία. Σίγουρα όμως -συμφωνώ και εγώ- έχουμε ακόμα πάρα πολλά να κάνουμε.

Είναι πάρα πολύ σημαντικό το ότι η χώρα μας απέκτησε -γι' αυτό και το συζητήσαμε και στην αρμόδια επιτροπή- την εθνική στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Κι αυτή δεν εκπονήθηκε απλά από κάποιους εμπειρογνώμονες και δέκα συμβούλους Υπουργών μαζί με μια κλειστή ομάδα. Ήταν σε μια διαρκή διαβούλευση με όλους τους φορείς και τα σωματεία της αναπηρίας και με τους συνδέσμους των γονέων, αλλά συνάμα και με μία πανελλαδική -θα έλεγα- διαβούλευση που έγινε, έτσι ώστε τα συμπεράσματα τα οποία συμπεριελήφθησαν μέσα στην εθνική στρατηγική να είναι κάτι που έρχεται από το πεδίο.

Η ψηφιακή προσβασιμότητα λοιπόν, διαδραματίζει κρίσιμο και οριζόντιο ρόλο στην εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Είναι αυτός ο χρονικός ορίζοντας, όπως είπαμε, από το 2024 μέχρι το 2030.

Κύριε Πρόεδρε, θα κάνω λίγη χρήση από τη δευτερολογία μου και θα το ρυθμίσω ούτως ή άλλως μετά για να μην κάνουμε και κατάχρηση.

Εδώ θέλω να θυμίσω σε όσους μας παρακολουθούν αυτή τη στιγμή ότι το Υπουργείο μας το 2025 θα έχει μια σειρά προγραμμάτων που ήδη τρέχουν, αλλά τώρα θέλουμε μεγαλύτερη ένταση και αγγίζουν τα άτομα με αναπηρία. Θα πω και συγκεκριμένα για την ψηφιοποίηση. Ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι υπάρχει ο Προσωπικός Βοηθός, υπάρχει η πρόσκληση και ήδη βγαίνουν οι πρώτες εγκριτικές αποφάσεις για τις δομές ημιαυτόνομης διαβίωσης και για τα παιδιά με αναπηρία από την ηλικία των δεκαπέντε έως είκοσι έξι ετών. Υπάρχει η επαγγελματική αναδοχή που μόλις χθες ανακοινώσαμε ότι αυξάνουμε κατά πολύ και το επίδομα. Υπάρχουν οι υποδομές προσβασιμότητας, η κοινωνική ενσωμάτωση, δηλαδή η εργασία των ατόμων στο φάσμα του αυτισμού.

Για την ψηφιακή προσβασιμότητα συγκεκριμένα θα «τρέξουμε» μέσα στη χρονιά ένα πρόγραμμα το οποίο φτάνει τα 6,8 εκατομμύρια. Είναι από το Ταμείο Ανάκαμψης. Αποφασίσαμε να συνεργαστούμε με την ΕΣΑΜΕΑ γι' αυτό το πρόγραμμα, για να είναι καλύτερη η διάχυση στους συμπολίτες μας. Για αρχή έχει μια πιλοτική εφαρμογή για δύο χιλιάδες τετρακόσια άτομα και αυτό το υλικό, το οποίο ήδη εκπονείται από το Ινστιτούτο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία, το Ινστιτούτο της ΕΣΑΜΕΑ, έχει ήδη ξεκινήσει, όπως είπα, την εκπόνηση εκπαιδευτικού υλικού για σαράντα ώρες. Αυτό το υλικό αμέσως μετά θα χρησιμοποιείται σε μία πλατφόρμα η οποία θα είναι προσβάσιμη, έτσι ώστε και στο διηνεκές να μπορεί κάποιος να μπαίνει μέσα και να δει τι μπορεί να μάθει, δεξιότητες και εργαλεία για την καθημερινότητα, το πώς θα χρησιμοποιήσουμε μια πλατφόρμα, το πώς θα μπούμε στο gov.gr ή θα κάνουμε μια χρήση καθημερινά η οποία θα απομειώνει και την υποχρέωση ενός ατόμου να πάει

κάπου, να γίνεται λοιπόν μια ψηφιακή ενδυνάμωση πολύ σημαντική. Θα αναλάβει να δημιουργήσει εξειδικευμένους κόμβους ψηφιακής ενδυνάμωσης σε δικές της δομές, δηλαδή σε δομές της ΕΣΑΜΕΑ σε όλη την Ελλάδα, αλλά και την παροχή υποστήριξης για την προσαρμοστικότητα των δράσεων. Αυτό το υλικό θα παραμείνει ανοιχτό στην Εθνική Ακαδημία Ψηφιακών Ικανοτήτων, έτσι ώστε να μπορεί να έχει μεγαλύτερη διάχυση.

Έχουμε ήδη προχωρήσει και στην πιλοτική εφαρμογή της κάρτας αναπηρίας, έχοντας ήδη εκδώσει εβδομήντα οχτώ χιλιάδες εξακόσιες τριάντα τρεις κάρτες. Είναι και αυτό έργο του Ταμείου Ανάκαμψης. Αγγίζει περίπου τα δύομισι εκατομμύρια ευρώ. Η ψηφιοποίηση των εγγράφων για τα άτομα με αναπηρία, αλλά και η μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών είναι δύο από τους πολύ βασικούς στόχους που θέλουμε να πετύχουμε.

Αμέσως μετά θα συνεχίσω με άλλα τρία παραδείγματα. Θεωρώ όμως ότι και το καινούριο πρόγραμμα ψηφιακής ενδυνάμωσης, αλλά και μια οριζόντια αντιμετώπιση με μεγαλύτερη επιταγή του κομματιού της ψηφιοποίησης πολλών υπηρεσιών που αγγίζουν τα άτομα με αναπηρία, είναι ακριβώς στην κατεύθυνση της ερώτησης που θέσατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Κυρία Νοτοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κυρία Υπουργέ, για την απάντησή.

Υπάρχει μια οδυνηρή πραγματικότητα που έρχεται να διαψεύσει υποσχέσεις, εξαγγελίες και ελπίδες. Η οδυνηρή πραγματικότητα είναι πως οι δαπάνες ανά Υπουργείο ενδιαφέροντος κοινωνικής πολιτικής ως προς το ΑΕΠ μειώνονται για το 2025. Το συζητήσαμε και κατά τη διάρκεια της συζήτησης του προϋπολογισμού. Για παράδειγμα, οι δαπάνες του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής έχουν μειωθεί κατά 0,65% αυτόν τον καιρό και μάλιστα στην περίοδο της ψηφιακής μετάβασης όπου η Ελλάδα, όπως ξέρετε, είναι στις τελευταίες θέσεις.

Ακριβώς, λοιπόν, για να μιλήσουμε για τη δωρεάν, για την πλήρη, για την ασφαλή ψηφιακή προσαρμοστικότητα, θα πρέπει να δούμε ποια είναι η κατάσταση που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία σήμερα στην Ελλάδα. Αναφερθήκατε σε μια σειρά από θετικά βήματα. Θα τα παρακολουθούμε πάρα πολύ στενά ως προς την υλοποίησή τους.

Να σας πω ότι πρόσφατα που συζητήσαμε στην Επιτροπή Ισότητας της Βουλής τα ζητήματα ψηφιακής προσαρμοστικότητας, τέθηκε η αγωνία των συναδέλφων και στον εκπρόσωπο, στον Πρόεδρο της Εθνικής Αρχής Προσαρμοστικότητας, ο οποίος μας ενημέρωσε ότι θα κατατεθεί και η έκθεση με τα πεπραγμένα της αρχής τον Φεβρουάριο, νομίζω. Εκεί λοιπόν θέλουμε να δούμε και αποτελέσματα τού τι ακριβώς έχει γίνει και συγκεκριμένους -επαναλαμβάνω- μετρήσιμους στόχους, διότι δεν αναφερθήκατε σε μετρήσιμους στόχους.

Οι δείκτες και οι κανόνες, οι πυλώνες της άσκησης μιας τέτοιας πολιτικής που θα καθιστά την ψηφιακή προσαρμοστικότητα εφικτή και συμπεριληπτική, είναι γνωστοί.

Έχω, όμως, μερικές ερωτήσεις ακόμα. Θα ήθελα συγκεκριμένα να μας απαντήσετε πώς διασφαλίζεται σήμερα η πρόσβαση στο ψηφιακό περιβάλλον σε ηλεκτρονικές επικοινωνίες και πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων και των μέσων ενημέρωσης. Για παράδειγμα, έχει μείνει πολύ πίσω το κομμάτι του υποτιτλισμού ακόμα και της νοηματικής. Πόσο κοντά είμαστε σήμερα ώστε τα δημόσια έγγραφα και η κοινοποίηση των διοικητικών πράξεων να παρέχονται στους αναπήρους ανθρώπους σε προσβάσιμες μορφές; Επίσης, ερωτώ αν έχουμε φτάσει στην απόλυτη ενσωμάτωση τεχνολογιών όπως υποτιτλισμός, ακουστική περιγραφή, διερμηνεία νοηματικής από την ΕΡΤ. Τι γίνεται με την ψηφιακή πύλη ανάπηρου; Ένα πολύ σοβαρό ζήτημα, για παράδειγμα, είναι το ότι δεν έχουμε διασφαλίσει να λειτουργεί στην πράξη ως πραγματικό προσβάσιμο σημείο εισόδου. Από την άλλη μεριά έχουμε διάφορες ψηφιακές πύλες του δημοσίου οι οποίες δεν συνδέονται μεταξύ τους, ΟΠΕΚΑ, e-ΕΦΚΑ κ.λπ.. Τα γνωρίζετε. Δεν έχει γίνει ακόμη προσαρμογή όλων των ιστοτόπων και των εφαρμογών του δημοσίου τομέα με προτεραιότητα στην αναβάθμιση αυτών με άμεσο ενδιαφέρον για τα άτομα με αναπη-

ρία, σύμφωνα με το πρότυπο για την προσαρμοστικότητα του περιοχόμενου ιστού κατ' ελάχιστο στο μεσαίο επίπεδο προσαρμοστικότητας ΑΑ.

Θα κλείσω, λοιπόν, λέγοντας ότι επειδή πραγματικά πρέπει να συνεργαστούμε όλοι μαζί για έναν πραγματικά συμμετοχικό σχεδιασμό ψηφιακής προσαρμοστικότητας, από αυτόν δεν μπορούν να λείπουν οι εκπρόσωποι και οι φορείς των ατόμων με αναπηρία. Θα πρέπει να μπει άμεσα στις προτεραιότητες του Υπουργείου, όπως και η αντιμετώπιση των διακρίσεων. Σχεδιάζοντας όμως πολιτικές πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν ότι αφ' ενός τα τεχνολογικά εργαλεία, τα ψηφιακά εργαλεία πρέπει να σχεδιάζονται ως συμπεριληπτικά και προσβάσιμα. Αυτή είναι μια δυσκολία που έχουμε και σήμερα σε μεγάλο βαθμό αναπροσαρμόζουμε. Και δεύτερον να είναι οικονομικά προσιτά. Σήμερα η ζωή ενός ανθρώπου με αναπηρία ξέρουμε ότι είναι πάρα πολύ δύσκολη διότι ακόμα και τα ελάχιστα αυξημένα επιδόματα που έχετε δώσει -όπου τα έχετε δώσει- εξανεμίζονται από το κύμα ακρίβειας, πληθωρισμού, κρατικής αισχροκέρδειας και ιδιωτικής αισχροκέρδειας. Επομένως, θα θέλαμε να συζητήσουμε την επόμενη περίοδο ένα-ένα τα θέματα που έθεσα συγκεκριμένα για να μπορέσει όλη η Βουλή να δώσει όσο το δυνατόν περισσότερες προτάσεις και λύσεις αλλά και εσείς να δεσμευτείτε ότι θα δώσετε τους αντίστοιχους πόρους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ): Ευχαριστούμε την κ. Νοτοπούλου.

Παρακαλώ, κυρία Υπουργέ.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Νομίζω, κυρία Νοτοπούλου, ότι δόθηκε μια ευκαιρία τα τελευταία χρόνια και λόγω αυτών των εξελίξεων που είχαμε, όπως είπα, λόγω της πανδημίας και λόγω μιας ψηφιακής, θα έλεγα, στροφής και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τουλάχιστον να βελτιωθεί το ποσοστό ως προς τις ίδιες τις πλατφόρμες, επαναλαμβάνω, και τα εργαλεία τα ψηφιακά που αυτή τη στιγμή ανα-σχεδιάζονται. Οφείλω δε να επισημάνω ότι έστω -και αυτά μπορούμε να τα παρουσιάσουμε και στην ειδική επιτροπή με περισσότερη ανάλυση και τεκμηρίωση- ότι επιλέξιμα οικονομικά project έχουν απαραίτητη προϋπόθεση την ψηφιακή προσαρμοστικότητα από τα άτομα με αναπηρία. Θα δούμε, δηλαδή, την επόμενη πενταετία -και θεωρώ και μέσα στο χρονικό ορίζοντα της εθνικής στρατηγικής δεν είναι τυχαία αυτή η επιλογή του 2024-2030- πολύ περισσότερα εργαλεία να τίθενται σε εφαρμογή και σε χρήση από τα άτομα με αναπηρία. Θυμίζω ότι επικεφαλής αυτής της προσπάθειας είναι ο κ. Σκέρτσος.

Δεν θα μπορέσω να απαντήσω για την πληρότητα των άλλων Υπουργείων σε ό,τι είχε να κάνει με το Εσωτερικών ή το Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Οφείλω όμως και αν θέλετε και εκ μέρους του Υπουργείου που έχει ένα πολύ μεγάλο κομμάτι στα ζητήματα αναπηρίας να σας πω ότι εμείς δεν θα κάνουμε ούτε ένα βήμα πίσω ούτε από την εθνική πύλη αναπηρίας. Ήδη από το τέλος του 2025 θα έχουμε μια σημαντική εξέλιξη για τη δυνατότητα υποβολής αιτήματος για αξιολόγηση και πιστοποίηση αναπηρίας μέσω νέων ψηφιακών υπηρεσιών για το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας e-ΚΕΠΑ το οποίο ξέρω ότι πραγματικά ταλανίζει πάρα πολύ κόσμο και ως προς το θέμα της αναμονής αλλά και στο ζήτημα της διεκπεραίωσης αιτήσεων, αν και έχουν βελτιωθεί πολύ οι χρόνοι. Άρα μια σημαντική εξέλιξη θα είναι μέσα από την νέα πύλη ψηφιακής αναπηρίας η δυνατότητα του e-ΚΕΠΑ.

Επειδή μιλάμε για το ΚΕΠΑ να πούμε και εδώ και να το πιστώσουμε και στο αρμόδιο Υπουργείο, το Υπουργείο Εργασίας ότι υπερδιπλασιάστηκε ο αριθμός των ιατρών που λειτουργούν στα ΚΕΠΑ και αυτό συνδέεται και με όλη την καλύτερη υπηρεσία ή υπηρεσίες οι οποίες μπορούν να λάβουν τα άτομα με αναπηρία. Άρα επιτυγχάνεται στο τέλος και η διαδικασία έκδοσης πιστοποίησης αναπηρίας. Θεωρώ ότι μαζί με τη σύνδεση με την ψηφιοποίηση της διαδικασίας από την εναία πύλη ψηφιακής αναπηρίας θα έχουμε μια θετική εξέλιξη μέσα στη χρονιά.

Επίσης, επαναλαμβάνω, επειδή ανέφερα πριν το θέμα της κάρτας από την εθνική πύλη παροχών αναπηρίας, για να ξέρει κάθε άτομο με αναπηρία τα δικαιώματά του θέλοντας να απομειώσουμε όσο γίνεται και τα γραφειοκρατικά εμπόδια, θέλουμε μέχρι το τέλος του 2025 -επειδή μιλάτε για συγκεκριμένους στό-

χους- να έχουμε παραδώσει από το ΕΔΥΤΕ περίπου ογδόντα χιλιάδες κάρτες αναπηρίας στους δικαιούχους. Νομίζω ότι είναι ένας στόχος τον οποίον θα μπορέσουμε να πετύχουμε. Τρέχει ο διαγωνισμός υλοποίησης με τον ΕΔΥΤΕ. Θα προχωρήσουμε και στη συμβασιοποίηση με τον ανάδοχο για να μπορέσουμε να παράγουμε και να διανέμουμε τις ογδόντα χιλιάδες κάρτες.

Με αρχηγό και με οδηγό την εθνική στρατηγική για τα άτομα με αναπηρία και με πάρα πολύ μεγάλη θετική διάθεση στο να λάβουμε προτάσεις από όλους τους χώρους και πάντα σε διαβούλευση και με την ΕΣΑΜΕΑ και με όλους τους άλλους φορείς, διότι αυτό είναι καίριο κομμάτι, ήδη σχεδιάσαμε αυτά τα προγράμματα. Γι' αυτό και σας είπα ότι συμπεριλάβουμε την ΕΣΑΜΕΑ ως φορέα υλοποίησης του πιλοτικού project για την ψηφιακή ενδυνάμωση ατόμων με αναπηρία. Ελπίζω την επόμενη φορά που θα γίνει αυτή ερώτηση να έχουμε καταγράψει μεγαλύτερη πρόοδο. Επαναλαμβάνω ότι πρέπει να δούμε τι έγινε τα τελευταία πέντε χρόνια αλλά να δούμε και που ξεκινήσαμε -αν είχαμε και τα στοιχεία θα έχει αξία- για να δούμε και πού μπορούμε να φτάσουμε τα επόμενα πέντε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι η δεύτερη με αριθμό 330/7-1-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ» κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Να σταματήσει κάθε δίωξη σε βάρος των τριών απεργών εκπαιδευτικών στο Ηράκλειο Κρήτης, που συμμετέχουν στην προκηρυγμένη απεργία- αποχή», δεν θα συζητηθεί κατόπιν συνεννόησης.

Η τρίτη, με αριθμό 341/7-1-2025, επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Α' Αθηνών της Κ.Ο. «ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ» κ. Αθανάσιου Ηλιόπουλου προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Η πολιτεία οφείλει έστω και καθυστερημένα να τερματίσει τις κατάφωρες διακρίσεις σε βάρος αναπηρωτών εκπαιδευτικών».

Επίσης, δεν θα συζητηθεί κατόπιν συνεννόησης, η πρώτη, με αριθμό 333/7-1-2025, επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Λάρισας της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ - ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ» κ. Βασίλη Κόκκαλη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Αντιπλημμυρική θωράκιση Θεσσαλίας».

Δεν θα συζητηθεί η πέμπτη, με αριθμό 340/7-1-2025, επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Λάρισας της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ - ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ» κ. Βασίλη Κόκκαλη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Σε "αχατογράφητα ύδατα" η ελληνική γεωργία από την Συμφωνία ΕΕ - χωρών της Mercosur».

Επίσης, δεν θα συζητηθεί η τέταρτη, με αριθμό 339/7-1-2025, επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α' Ανατολικής Αττικής της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ - ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ» κ. Γεωργίου Καραμέρου προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη με θέμα: «Το μακελειό στους Θρακομακεδόνες και η εγκληματικότητα που καλπάζει στην ανατολική Αττική».

Τέλος, δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του Βουλευτή, η ερώτηση του κύκλου αναφορών - ερωτήσεων με αριθμό 1696/19-11-2024 του Ανεξάρτητου Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας κ. Μάριου Σαλάμ προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Προστασία των δανειοληπτών από την εκμετάλλευση των funds διαχειριστών δανείων: Πως ο νόμος περί μεταβίβασης των απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις μετατράπηκε σε δίοδο αισχροκέρδειας».

Συνεχίζουμε με τη δεύτερη, με αριθμό 337/7-1-2025, επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ - ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ» κ. Μιλτιάδη Ζαμπάρα προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Εκτόξευση πλειστηριασμών στην Αιτωλοακαρνανία και ανάγκη προστασίας των πολιτών».

Παρακαλώ, κύριε Ζαμπάρα, έχετε τον λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Καλή χρονιά σε όλους. Καλή χρονιά, κύριε Υπουργέ, αν και για τους περισσότερους συμπολίτες μας η νέα χρονιά δεν φαί-

νεται ότι θα είναι τόσο καλή.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τα επίσημα στοιχεία, το 2025 θα πραγματοποιηθούν τριακόσιες χιλιάδες πλειστηριασμοί, εκ των οποίων πενήντα πέντε χιλιάδες θα αφορούν πλειστηριασμούς πρώτης κατοικίας. Το ιδιωτικό χρέος σήμερα έχει φτάσει στα 376 δισεκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων τα 226 δισεκατομμύρια ευρώ είναι ληξιπρόθεσμες οφειλές.

Η ΕΛΣΤΑΤ -τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ- μάς λέει ότι οι πλειστηριασμοί από το 2023 στο 2024 παρουσίασαν αύξηση 27%. Τα funds λειτουργούν ανεξέλεγκτα και δεν δίνουν πληροφορίες στον κόσμο και υπάρχει ένας τεράστιος κυκεώνας και ο κόσμος έχει χαθεί πραγματικά στη μετάφραση. Οι τράπεζες, που έχουν ανακεφαλαιοποιηθεί πολλές φορές με χρήματα του ελληνικού λαού, είναι στο απυρόβλητο. Υπάρχουν άνθρωποι που έχουν μπει στον εξωδικαστικό συμβιβασμό και ο νόμος τούς λέει ότι με την οριστική υποβολή δεν πρόκειται να γίνει πλειστηριασμός, ενώ γίνεται.

Και για να έρθουμε στο θέμα της επίκαιρης ερώτησης, κύριε Υπουργέ, στη δυτική Ελλάδα, που είναι πρωταθλήτρια στην ανεργία και στις κοινωνικές ανισότητες, έχουμε ραγδαία αύξηση πλειστηριασμών και ειδικά πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας: Πάνω από εκατό ακίνητα βγαίνουν σε πλειστηριασμό στην Αιτωλοακαρνανία αυτόν τον μήνα.

Και μπαίνω κατευθείαν στο ερώτημα: Ποια μέτρα προτίθεστε να πάρετε, ποια μέτρα θα πρέπει να λάβει η Κυβέρνηση, κύριε Υπουργέ; Γιατί τα μέτρα που παίρνετε, τα μέτρα που έχετε πάρει και τα μέτρα που έχετε ανακοινώσει, είναι χάδι. Χάδι και στις τράπεζες, χάδι και στα funds και στους servicers και στα καρτέλ. Από αυτό νομίζω ότι χαρακτηρίζετε σήμερα.

Και στον αντίποδα, υπάρχει μια κοινωνία όπου κυριαρχεί ένα συναίσθημα και για το 2025: Η αβεβαιότητα. Οι πολίτες αισθάνονται απροστάτευτοι και δεν έχετε κάνει κάτι για να τους προστατέψετε να μην χάσουν τις περιουσίες τους.

Ρωτώ, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, τι σχεδιασμός υπάρχει από το Υπουργείο σας για τη βελτίωση και των μηχανισμών εξωδικαστικής ρύθμισης των χρεών και όλων των διαδικασιών που θα επιτρέψουν στους οφειλότες να διατηρήσουν την πρώτη κατοικία ή την επαγγελματική στέγη και ποιες παρεμβάσεις εξετάζετε, εάν εξετάζετε, στις περιοχές που πλήττονται δυσανάλογα από πλειστηριασμούς ώστε να στηριχθεί σε τελική ανάλυση η τοπική οικονομία και η τοπική κοινωνία.

Μιλάμε, κύριε Υπουργέ, για μία περιοχή, την περιοχή της δυτικής Ελλάδας και ειδικά την περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας, που οι κοινωνικές ανισότητες βαρύνει κόκκινο, η ανεργία βρίσκεται σε πολύ υψηλά επίπεδα, πολύ υψηλότερα απ' τον εθνικό μέσο όρο, οι νέοι άνθρωποι εγκαταλείπουν το νομό, η ακρίβεια κυριαρχεί, δουλειές δεν υπάρχουν και το τελευταίο αποκορύφωμα που έχει μείνει σ' αυτούς τους πολίτες και αυτό μπαίνει σε πλειστηριασμό, όπως μπαίνουν και τα όνειρά τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Ζαμπάρα.

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ο κ. Χρίστος Δήμας.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, το θέμα που τίθεται είναι σοβαρό, είναι πραγματικά ένα θέμα το οποίο απασχολεί όλους μας. Το έχουμε συζητήσει πολλές φορές στη Βουλή διότι έχει πολύ σημαντικές κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις για όλη την κοινωνία.

Είπατε ότι τα μέτρα μας είναι «χάδι». Εμείς, όμως, κύριε συνάδελφε, πήραμε μέτρα μετά το 2019. Και το λέω αυτό το πράγμα διότι κι εσείς, ο ΣΥΡΙΖΑ, ήταν στη διακυβέρνηση της χώρας και άφησε απροστάτευτους τους πολίτες.

Θέλω, όμως, να σας πω για να έχετε μία πληρέστερη εικόνα ότι από το 2019 όπου αντιμετωπίζουμε το ζήτημα των κόκκινων δανείων, που ήταν υπέρογκο όχι μόνο για τα εθνικά, αλλά και για τα ευρωπαϊκά δεδομένα, χάρη στη συστηματική προσπάθεια που έχουμε κάνει ελήφθησαν συγκεκριμένα μέτρα ώστε να αντιμετωπιστεί το ζήτημα προς όφελος της εθνικής οικονομίας και κυρίως προς όφελος των ευάλωτων συμπολιτών μας.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε, λοιπόν, ότι υλοποιήθηκαν πολλά θετικά μέτρα όπως είναι η δημοσίευση των στατιστικών στοιχείων, η προδικασία πριν την επιβολή κατάσχεσης, η υποχρεωτική λειτουργία πλατφόρμας προσωποποιημένης ενημέρωσης για τους δανειολήπτες και βεβαίως, για να το εξειδικεύσω σε σχέση με το ζήτημα που θίγεται στην ερώτησή σας, η διεύρυνση στην περίμετρο του εξωδικαστικού μηχανισμού για τους ευάλωτους συμπολίτες μας, καθώς επίσης και ότι ο εξωδικαστικός μηχανισμός κατέστη υποχρεωτικός και ευνοϊκότερος για τα άτομα με αναπηρία.

Όμως, δεν μείναμε εκεί πέρα. Μετά τις εκλογές του 2023 αναλάβαμε επιπλέον πρωτοβουλίες και πλέον παρατηρούμε πολύ μεγαλύτερη επιτάχυνση στον εξωδικαστικό μηχανισμό. Θα σας δώσω πολύ αναλυτικά στοιχεία, σημερινά στοιχεία μάλιστα, σε λίγο. Ορισμένα εξ αυτών είναι μεγαλύτερα κουρέματα στις οφειλές με μέσο όρο στο 28% για τράπεζες και *servicers*, μικρότερα επιτόκια αποπληρωμής και ασφαλώς καλύτερη αντιμετώπιση όσων έχουν πραγματική ανάγκη, δηλαδή τους ευάλωτους που επικαλείστε.

Παρατηρούμε, λοιπόν, ραγδαία μείωση στα κόκκινα δάνεια. Πιο συγκεκριμένα, εκεί που το 2019 για κάθε εκατό πράσινα δάνεια αντιστοιχούσαν εκατό κόκκινα, σήμερα είμαστε για κάθε εκατό πράσινα δάνεια να είναι λιγότερα από πενήντα. Αντιστοίχως, επειδή ενισχύθηκαν και τα εργαλεία για την προστασία των δανειοληπτών, δεν είναι στρατηγικοί οφειλέτες, αλλά έχουν πραγματική ανάγκη, βλέπουμε πρόοδο και σε επίπεδο αναγκαστικής εκτέλεσης.

Ειδικά για τους πλειστηριασμούς που ρωτάτε σχετικά με την περιφέρειά σας. Κάνατε αναφορά στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Με τη χρήση και βελτίωση του πλαισίου προστασίας που εισάγαμε κατά τη διάρκεια του 2024, μόνο το 20% των πλειστηριασμών που επισπεύθηκαν στη δυτική Ελλάδα ολοκληρώθηκαν με κατακύρωση. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις δεν ολοκληρώθηκε ο πλειστηριασμός γιατί βρέθηκε λύση με τη χρήση των νέων εργαλείων που νομοθετήσαμε. Άρα, λοιπόν, έχουμε μια σαφέστατη πρόοδο και στην επίλυση του προβλήματος.

Είναι αλήθεια πως αποφύγαμε να υλοποιήσουμε προτάσεις που θα αντιστοιχούσαν σε διατάξεις του παρελθόντος στο πνεύμα του νόμου Κατσέλη και το κάνουμε, διότι είδαμε στην πράξη πως δεν αποδίδουν και είναι εις βάρος όχι μόνο της εθνικής οικονομίας, αλλά των πολιτών και ειδικότερα των ευάλωτων, των δανειοληπτών και μάλιστα πολύ συχνά επιφέρουν και πολύ δυσάρεστους αιφνιδιασμούς για τους δανειολήπτες. Αυτό διδάξε η εμπειρία της προηγούμενης δεκαετίας και νομίζω ότι όλοι έχουμε αποκομίσει πλέον σημαντικά διδάγματα και δεν πρέπει να επαναλάβουμε τα ίδια λάθη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Παρακαλώ, κύριε Ζαμπάρα, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι δεν μου απαντήσατε επί της ουσίας. Πάλι με έναν γενικόλογο τρόπο προσπαθήσατε να προσεγγίσετε το ζήτημα. Φέρατε στο κάδρο και την περίοδο διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ που υπήρχε προστασία της πρώτης κατοικίας και ενώ κυβερνάτε έξι χρόνια, έχουμε πάει πίσω στο επίπεδο αυτό. Να σας θυμίσω και τον νόμο Κατσέλη και τον νόμο Σταθάκη. Από 150.000 ευρώ και κάτω υπήρχε πλήρης και απόλυτη προστασία. Φέρατε τον Πτωχευτικό Κώδικα, κάνατε αλλαγές. Είναι πράγματα γνωστά. Έχετε τεράστιες ευθύνες. Άρα το ζήτημα προστασίας ειδικά της πρώτης κατοικίας και των ευάλωτων νοικοκυριών είναι ένα ζήτημα που το έχετε ανοίξει για τους πολίτες εσείς με τον χειρότερο τρόπο και δεν προστατεύετε επί της ουσίας την πρώτη κατοικία.

Αυτό απαντιέται -αν δεν θέλετε να ακούσετε εμένα- από τα στοιχεία. Έχουμε αύξηση των πλειστηριασμών, δεν έχουμε μείωση. Έχουμε αύξηση του ιδιωτικού χρέους. Γνωρίζετε πολύ καλά τι σημαίνει σε μία χώρα να αυξάνεται το ιδιωτικό χρέος και το μεγαλύτερο υποσύνολο του ιδιωτικού χρέους, κύριε Υπουργέ, να είναι ληξιπρόθεσμος οφειλές. Δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν

από τους πολίτες. Άρα ποια βιωσιμότητα, ποιο μέλλον των επόμενων γενεών, πού θα πάει αυτή η χώρα, όταν έχουμε φτάσει να έχουμε ιδιωτικό χρέος περίπου όσο είναι το δημόσιο. Αυτά έτσι λίγο για να καθαρίζουμε τα πιάτα μας, που λέμε και στην Αιτωλοακαρνανία και να εξηγούμαστε και σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας και σε σχέση με τα στοιχεία.

Επειδή αναφερθήκατε σε κάποια στοιχεία, επιγραμματικά και μερικά και μάλιστα με τον τρόπο που θα σας βόλευε ενδεχομένως για να φτιάξετε ένα αφήγημα, σε σχέση με τον εξωδικαστικό μηχανισμό οφειλέτης που χρωστάει σήμερα 50.000 ευρώ μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού έλαβε δόση 2.000 ευρώ. Κι εμείς ρωτάμε: Είχε τη δυνατότητα αυτός ο άνθρωπος να πληρώνει μηνιαίως 2.000; Θα χρώσταγε αν είχε αυτή τη δυνατότητα; Προφανώς και δεν θα χρώσταγε. Άλλη περίπτωση, άλλος οφειλέτης με 100.000 ευρώ, με πιστοποιητικό ότι ανήκει σε ευάλωτη κοινωνική ομάδα, με πιστοποιητικό ευάλωτου οφειλέτη τον ανάγκασε ο μηχανισμός τις 100.000 να τις πληρώσει 140.000. Γιατί; Γιατί μπήκε 3% τόκος επί των οφειλών.

Υπάρχουν κι άλλες περιπτώσεις, πάρα πολλές. Έχω εδώ, κύριε Υπουργέ, πάρα πολλές περιπτώσεις, δημοσιεύματα, e-mail που μου έχουν στείλει στο γραφείο, αναρτήσεις από site, από τα κοινωνικά δίκτυα, οφειλετών που λένε ότι αυτό το πράγμα έτσι όπως ξεδιπλώνεται από την πολιτική σας δεν βοηθάει.

Άρα το δικό μας επιχείρημα -ή να το πω αλλιώς-, οι δικές μας οι αιχμές ότι αυτή τη στιγμή οι δανειολήπτες είναι απροστάτευτοι την ίδια στιγμή που εσείς φτάνετε νομοθετικά και σε επίπεδο πρωτοβουλιών μέχρι εκεί που θα σας πουν τα funds και οι *services* ισχύει απολύτως και δεν μπορείτε να το αντιστρέψετε ως επιχείρημα σε καμμία περίπτωση. Αυτό που λέμε εμείς, κύριε Υπουργέ και στο επίπεδο των προτάσεων είναι ότι χρειάζεται μια καλύτερη, μια πιο δυναμική και μια πιο άμεση κρατική παρέμβαση για την ενίσχυση των μηχανισμών προστασίας των δανειοληπτών.

Και κάτι τελευταίο, γιατί και ως Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας απολογούμαι στους συμπολίτες μου στον Νομό Αιτωλοακαρνανίας. Σας είπα προηγουμένως ένα στοιχείο το οποίο θα πρέπει να λάβετε υπ' όψιν σας. Μόνο για τον μήνα Γενάρη, μόνο για τον Ιανουάριο θα βγουν σε πλειστηριασμό στην Αιτωλοακαρνανία εκατό ακίνητα. Ήταν τους προηγούμενους μήνες αυτός ο αριθμός των ακινήτων που βγαίνουν σε πλειστηριασμό; Όχι, έχουμε αύξηση. Άρα, πώς προστατεύεται ο δανειολήπτης, όταν γίνεται βόρα στα μεγάλα συμφέροντα στα funds και τους *services*.

Θέλω, λοιπόν, για να κλείσω την τοποθέτησή μου και ευχαριστώ για την ανοχή, κύριε Πρόεδρε, να μου δώσετε μια συγκεκριμένη απάντηση και για το τι σκοπεύετε να κάνετε για να ενισχύσετε αυτούς τους μηχανισμούς. Εμείς σας λέμε ότι το περισσότερο μέρος του κόσμου είναι απροστάτευτο. Έχουμε κάνει και προτάσεις ως Αντιπολίτευση -δεν τις έχετε υιοθετήσει, δεν τις έχετε καν ακούσει- που θα έβγαине η κοινωνία από τον φαύλο κύκλο αυτής της δημιουργίας χρεών πάνω στα χρέη και ξανά χρέη πάνω στα χρέη, συσσωρεύοντας και μεγεθύνοντας το ιδιωτικό χρέος.

Δεν υπάρχει σε καμμία κοινωνία, κύριε Υπουργέ, κανένα απολύτως μέλλον. Στον δικό μου νομό αυτό που κυριαρχεί στο επίπεδο του κοινωνικού ιστού είναι αποσάθρωση. Άρα, αν δεν δούμε αυτά τα ζητήματα και τα ζητήματα της κοινωνικής συνοχής και τα ζητήματα προστασίας των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, αλλά και των μικρών και των μεσαίων -δεν είναι μόνο οι ευάλωτοι, αλλά είναι και οι μικροί και μεσαίοι που θα γίνουν σε λίγο καιρό ευάλωτοι- δεν θα καταφέρουμε τίποτα.

Δώστε μου, λοιπόν, μια κανονική απάντηση σε σχέση με αυτά που σας ρώτησα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Ζαμπάρα.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Είπατε πως νομοθετήσαμε σύμφωνα με τις ανάγκες των funds και των *servicers*. Εγώ θα σας πω ότι κρίνετε εξ ιδίων τα αλλότρια και νομίζω ότι δεν πρέπει να ξεχνάτε το τι έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ την πενταετία από το 2015-2019.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Έξι χρόνια κυβερνάτε. Πε-

τάτε συνεχώς το μπαλάκι εκεί.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Άρα φέρετε πολύ μεγάλη ευθύνη ως ΣΥΡΙΖΑ για τη σημερινή κατάσταση της οικονομίας.

Πάμε να δούμε, όμως, ειδικότερα ζητήματα, σχετικά με τους ευάλωτους δανειολήπτες. Θέλω να σημειώσω μερικές επιμέρους σχετικά πρόσφατες πρωτοβουλίες που έχουμε αναλάβει.

Το πρώτο είναι στο στάδιο της ρύθμισης των οφειλών, με τον ν.5072/2023. Στο στάδιο της ρύθμισης των οφειλών πολύ βασικό στοιχείο είναι η τεκμαίρομένη συναίνεση, με την οποία τεκμαίρεται η συναίνεση του συνόλου των πιστωτών και των χρηματοδοτικών φορέων, αλλά και του δημοσίου στην αντιπρόταση των πιστωτών. Με τον τρόπο αυτό σταματούν και τα αναγκαστικά μέτρα είσπραξης οφειλών από τους πιστωτές, συμπεριλαμβανομένων των πλειστηριασμών. Ενώ αν έχει κοινοποιηθεί πρόγραμμα πλειστηριασμού δεν θα μπορούσε να ζητηθεί προκαταβολή εφόσον πρόκειται για ευάλωτο οφειλέτη. Αντίστοιχα, για άτομα με αναπηρία, σύμφωνα με την πρόσφατη κοινή υπουργική απόφαση τα περιουσιακά και εισοδηματικά κριτήρια των ατόμων με αναπηρία αυξήθηκαν στο διπλάσιο, σε σχέση με τα ισχύοντα, στην περίπτωση των ευάλωτων οφειλετών, διευρύνοντας έτσι κατά ένα πολύ μεγάλο ποσοστό τους ωφελούμενους από τις ευνοϊκές ρυθμίσεις.

Στο στάδιο της πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών, η λεγόμενη δεύτερη ευκαιρία. Σήμερα έχει εκκινήσει το πολύ σημαντικό ενδιαμέσο πρόγραμμα όπου το δημόσιο συνεισφέρει στις δόσεις που είναι αναγκαίες για την αναστολή της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που έχει εκκινήσει κατά της κύριας κατοικίας του ευάλωτου οφειλέτη ή της διαδικασίας εκποίησης της κατοικίας αυτής.

Τρίτον, εξωδικαστικός μηχανισμός. Τρέχει και παράγει αποτελέσματα. Και θα σας δώσω μάλιστα και σημερινά στοιχεία, όπου φυσικά συνεχώς προβαίνουμε σε βελτιώσεις ιδίως υπέρ των ευάλωτων, απλοποιώντας διαδικασίες και διευρύνοντας τους ωφελούμενους. Άρα έχουμε ήδη ένα πλαίσιο διαφανές και λειτουργικό το οποίο αποδίδει.

Μιας και είπατε, όμως, για γενικολογίες, πάμε να δούμε τα σημερινά στοιχεία. Οι ρυθμίσεις του εξωδικαστικού μηχανισμού πλέον κινούνται σε επίπεδα ιστορικού υψηλού των ρυθμίσεων αύξησης 81% το 2024 και είναι δεκάεξι χιλιάδες εννιάκοσες τρεις έναντι εννέα χιλιάδων τριακοσίων τριάντα επτά ρυθμίσεων το 2023. Το ύψος των ρυθμίσεων οφειλών ανήλθε σε 5,13 δισεκατομμύρια έναντι 3,5 που ρυθμίστηκαν το 2023. Και ειδικά για τους ευάλωτους δανειολήπτες ο εξωδικαστικός μηχανισμός ενίσχυσε την προστασία ευάλωτων δανειοληπτών δύομισι χιλιάδων νοικοκυριών. Άρα δύομισι χιλιάδες νοικοκυριά επωφελούνται από ρυθμίσεις, σύμφωνα με τη θεσπισμένη υποχρεωτικότητα. Παράλληλα εκατόν σαράντα οφειλέτες κατάφεραν να αναστείλουν προγραμματισμένους πλειστηριασμούς κάνοντας χρήση του μέτρου της προκαταβολής. Τονίζω ξανά, επειδή είπατε πως στην Αιτωλοακαρνανία θέλουμε να καθαρίζουμε το πιάτο μας -αυτά ήταν τα λεγόμενα σας-, πως το 2019 επί ημερών ΣΥΡΙΖΑ για κάθε εκατό πράσινα δάνεια είχαμε εκατό κοκκινισμένα δάνεια, σήμερα το 2025 για κάθε εκατό πράσινα δάνεια έχουμε λιγότερα από πενήντα κόκκινα δάνεια. Άρα έχουμε αποδείξει πως αξιοποιούμε πολλές προτάσεις, προβαίνουμε στις βελτιώσεις απ' όπου και αν προέρχονται με γνώμονα πάντοτε το συμφέρον των πολιτών. Με κοινωνική ευαισθησία και δημοσιονομική υπευθυνότητα, οφείλουμε να κινούμαστε πάντοτε και αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Δήμα.

Συνεχίζουμε τη συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων με την τέταρτη με αριθμό 334/7-1-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας και Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών κ. Ζωής Κωνσταντοπούλου προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Συνεχιζόμενη εκτίναξη των εργατικών δυστοχημάτων και ατυχημάτων το 2024».

Κυρία Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευ-

θερίας): Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ.

Να παρατηρήσω ότι η Πλεύση Ελευθερίας έχει ταυτίσει την παρουσία της με το Κοινοβούλιο. Ανοίξαμε τη Βουλή την Παρασκευή, είμαστε εδώ σ' αυτή τη δεύτερη συνεδρίαση του κοινοβουλευτικού ελέγχου σήμερα, από τις επτά συνολικά επόμενες ερωτήσεις που συζητήθηκαν την Παρασκευή και τη Δευτέρα οι τρεις είναι της Πλεύσης Ελευθερίας, οπότε ελπίζω το μήνυμά μας να εκπέμπεται δυνατό, ότι εμείς τη Βουλή θα την κρατήσουμε ζωντανή και σιγά-σιγά θα τους φέρουμε όλους στη Βουλή με πρώτους τους πολίτες που έρχονται και μας παρακολουθούν από τα θεωρεία.

Κύριε Υφυπουργέ, καλή χρονιά. Σας ευχαριστώ που ήρθατε να απαντήσετε σε αυτήν την επίκαιρη ερώτηση που είναι για την Πλεύση Ελευθερίας, αλλά κυρίως για την ελληνική κοινωνία, κομβικής σημασίας. Οι συνθήκες παροχής εργασίας, η ασφάλεια των εργαζομένων στην εργασία τους, η διαφύλαξη και προστασία της υγείας και της ζωής τους αποτελούν από τη μια πλευρά θεμελιώδη αδιαπραγμάτευτα δικαιώματα των εργαζομένων και από την άλλη πλευρά θεμελιώδεις αδιαπραγμάτευτες υποχρεώσεις της πολιτείας.

Δυστυχώς, όπως έχουμε την ευκαιρία να επισημαίνουμε ξανά και ξανά εδώ στη Βουλή αλλά και έξω από τη Βουλή, αυτά τα αυτονόητα θεμελιώδη και αδιαπραγμάτευτα απέχουν πάρα πολύ από το να είναι κατοχυρωμένα εν τοις πράγμασι στη χώρα μας. Και το λέω ως Αρχηγός ενός κινήματος και μιας πολιτικής κίνησης, μιας Κοινοβουλευτικής Ομάδας και μιας ζωντανής συλλογικότητας ανθρώπων που βάζει το ζήτημα των εργαζομένων στο πρώτο επίπεδο του ενδιαφέροντός της.

Δεν είναι εξάλλου τυχαίο ότι στην Κοινοβουλευτική μας Ομάδα λαμπρό μέλος -όλοι μας οι Βουλευτές είναι λαμπροί- είναι ο Σπύρος Μπιμπίλας ο οποίος μάχεται για τα εργασιακά δικαιώματα ως Πρόεδρος των Ηθοποιών και Πρόεδρος του Ταμείου Αλληλοβοήθειας του Σωματείου Ελλήνων Ηθοποιών εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Σήμερα, μάλιστα, αυτήν την ώρα που εμείς συζητάμε εδώ, συζητιέται το ζήτημα της συλλογικής σύμβασης για τους ηθοποιούς στη γενική τους συνέλευση. Δεν είναι τυχαίο ότι η Ευρωβουλευτίνα μας, Μαρία Ζαχαρία, είναι μια πάρα πολύ δραστήρια συνδικαλίστρια, για χρόνια Γενική Γραμματέας του Εργατικού Κέντρου Πειραιά και Γενική Γραμματέας των Εργαζομένων στη Ναυτιλία και τον Τουρισμό. Δεν είναι τυχαίο που πολύ ενεργά μέλη μας, ο Πάνος Χονδρός, που είναι εργάτες και καλλιτέχνες, ο Ευθύμης Κοντογιώργος, εκπρόσωπος των εργαζομένων στον ΟΤΕ, η Γεωργία Μπαντούνα, επίσης Πρόεδρος του Συλλόγου των Εργαζομένων και των Συνταξιούχων που έχουν παιδιά με αναπηρία στον ΟΤΕ είναι άνθρωποι οι οποίοι μεριμνούν για τα ζητήματα αυτά καθημερινά κι εμείς εδώ στη Βουλή επίσης καθημερινά τα θέτουμε.

Ξέρετε, κύριε Υφυπουργέ, ότι έχω επικοινωνήσει και μαζί σας, άμα τη αναλήψει των καθηκόντων σας, και για τα ζητήματα αυτά γενικά και τότε ειδικότερα για τα ζητήματα των εργαζομένων στη «ΛΑΡΚΟ» και για το μείζον θέμα της διακύβευσης της ασφάλειάς τους, η οποία έχει αποτυπωθεί με τα εργατικά δυστυχήματα που έχουν συμβεί στη «ΛΑΡΚΟ» όλα αυτά τα χρόνια, γιατί πάρα πολλές επιχειρήσεις, και επιχειρήσεις του δημοσίου, έχουν δυστυχώς στηριχθεί όχι απλώς στον ιδρώτα, αλλά και στο αίμα των εργαζομένων.

Η επίκαιρη ερώτηση με την οποία ανοίξαμε αυτήν τη νέα περίοδο του 2025, έρχεται σε συνέχεια της επίκαιρης ερώτησης που είχα καταθέσει στον προηγούμενο Υπουργό Υγείας, στον κ. Άδωνι Γεωργιάδη, σε σχέση με τα εργατικά ατυχήματα και δυστυχήματα το 2023, που ήταν ήδη στο ταβάνι. Ρεκόρ δυστυχημάτων και ατυχημάτων για το 2023, καταγεγραμμένων από την αρμόδια συλλογικότητα, την αρμόδια ομοσπονδία των εργαζομένων στις τεχνικές υπηρεσίες, την Ομοσπονδία Συλλόγων Εργαζομένων Τεχνικών Επιχειρήσεων Ελλάδος, που με πολύ εμπειριστατωμένο τρόπο καταγράφει όλο αυτό το διάστημα τα ατυχήματα και τα δυστυχήματα στους εργασιακούς χώρους.

Γιατί το κάνει η ομοσπονδία αυτή; Και γιατί επικαλούμαι την ομοσπονδία αυτή; Διότι δυστυχώς, η πολιτεία δεν το πράττει. Είναι καθυστερημένη η ανακοίνωση της καταγραφής που κάνουν οι υπηρεσίες του κράτους -μετά από δύο χρόνια δημοσιεύονται-

και αυτό το οποίο καταγγέλλεται και καταγγέλλθηκε και από τον Πρόεδρο της ΟΣΕΤΕΕ στο Ευρωκοινοβούλιο, είναι ότι υπάρχει μνημειώδης, σκανδαλώδης υποκαταγραφή των εργατικών ατυχημάτων και δυστυχημάτων σε σημείο να καταγράφεται επισημως το ένα τρίτο έως το ένα τέταρτο ή το ένα τέταρτο έως το ένα τρίτο των πραγματικά επισυμβαίνοντων εργατικών ατυχημάτων και δυστυχημάτων.

Μόλις τη νέα χρονιά, το 2025, είμαστε 13 Γενάρη και ήδη έχουν δει το φως της δημοσιότητας δύο πάρα πολύ σοβαρά εργατικά ατυχήματα, ατύχημα στη μία περίπτωση του ασανσέρ του Ερυθρού Σταυρού, δυστύχημα στην άλλη περίπτωση, της πτώσης του εργαζόμενου από την σκεπή σχολείου στο Κιλκίς, σε συνθήκες οι οποίες μαρτυρούν τεράστια ολιγωρία της πολιτείας, ελάχιστη έως ανύπαρκτη μέριμνα και συνεχιζόμενη εγκατάλειψη των εργαζόμενων στη μοίρα τους.

Έχω και εγώ συχνά την ευκαιρία από τη θέση της συνηγόρου να υπερασπίζομαι εργάτες, εργαζόμενους, θύματα εργατικών ατυχημάτων και δυστυχημάτων, οι οποίοι πάρα πολύ συχνά δίνουν δικαστικό αγώνα ως μη έδει, όπως δεν θα έπρεπε, διότι δεν είναι κατοχυρωμένη ακόμη και η καταγραφή του εργατικού ατυχήματος ή του δυστυχήματος για τις περιπτώσεις των οικογενειών τους.

Οι ερωτήσεις που σας θέτω με την επίκαιρη ερώτησή μου έχουν σύνδεση και με τις προτάσεις που έχουμε κάνει και έχει κάνει η Πλεύση Ελευθερίας, γιατί είμαστε μία δύναμη αντιπολίτευσης που δεν περιορίζεται ούτε στην αντίκρουση ούτε στη συναίνεση, αλλά αντίθετα πάντα καταθέτουμε και προτάσεις. Και από την έναρξη της προηγούμενης Συνόδου είχαμε καταθέσει στον προηγούμενο Υπουργό και στην Ολομέλεια συγκεκριμένες προτάσεις για την ασφάλεια και τη διαφύλαξη της υγείας και της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας στην εργασία, μία από τις οποίες είναι και η πρόταση -την έχουμε καταθέσει και στο πεδίο της δικαιοσύνης, γιατί είναι στοιχειώδης εγγυητική διάταξη- να επιτρέπεται η παρέμβαση, παράσταση και παρουσία ως παρισταμένων για την υποστήριξη της κατηγορίας στις υποθέσεις εργατικών ατυχημάτων και δυστυχημάτων των εργατικών σωματείων, των συλλογικών σωματείων, προκειμένου να ενεργούν ως εγγυητές των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Είναι μία αντίληψη της παρέμβασης και παρουσίας στην ποινική δίκη που έχει υιοθετηθεί για άλλες περιπτώσεις, όπως για τις περιπτώσεις των περιβαλλοντικών εγκλημάτων που συχνά περιέχουν και εγκλήματα κατά της υγείας και εργατικά αδικήματα.

Κύριε Υπουργέ, είστε νέοι και η Υπουργός και εσείς στη συγκεκριμένη θέση. Με βάση το γεγονός ότι είναι πια αδιαπραγμάτευτα καταγεγραμμένο και κατοχυρωμένο ότι είναι τεράστιος -αστρονομικός!- ο αριθμός των εργατικών ατυχημάτων και δυστυχημάτων στην Ελλάδα -η Ελλάδα καταφέρει να μην είναι ψηλά στη θέση της ευρωπαϊκής κατάταξης, λόγω της υποκαταγραφής- και μηδανιές εγγυήσεις, σας ερωτώ και σας προσκαλώ να μας πείτε και κυρίως να πράξετε: Πρώτον, ποιες πρωτοβουλίες και ποια στρατηγική έχει εφαρμοστεί μέχρι σήμερα από την Κυβέρνησή σας για την ασφάλεια στην εργασία; Ποιοι πόροι έχουν διατεθεί -τα παρακολουθούμε αυτά στενά και με τον κ. Καζαμία που μελετά τον προϋπολογισμό και την εκτέλεσή του κάθε φορά- και με ποια αποτελέσματα;

Θα αναγνωρίσει το Υπουργείο υπό τη νέα ηγεσία του τη σοβαρότητα και επιτακτικότητα της κατάστασης ή θα συνεχίσει την αμφισβήτηση και τη συγκάλυψη των γεγονότων, μέσω της καταγγελλόμενης μεθόδου της υποκαταγραφής;

Δεύτερον, προτίθεστε να λάβετε επείγοντα θεσμικά μέτρα προστασίας της ζωής, της υγείας, της σωματικής ακεραιότητας στην εργασία, συμπεριλαμβανομένων αξιόπιστων μηχανισμών έγκαιρης και έγκυρης καταγραφής, παραδειγματικής τιμωρίας της εργοδοτικής υπαιτιότητας για τα εργατικά ατυχήματα και δυστυχήματα, αλλά και ουσιαστικής ενίσχυσης και κινητροδότησης των επιχειρήσεων, των εργοδοτών και του ίδιου του δημοσίου -διότι, πολύ υψηλό το ποσοστό των εργατικών δυστυχημάτων και ατυχημάτων είναι σε εργασίες στο δημόσιο ή σχετιζόμενες με έργα του δημοσίου- για αποτελεσματικά μέτρα ασφαλείας;

Το δεύτερο σκέλος της ερώτησής μας, όπως καταλαβαίνετε, συνοψίζει και μια σειρά προτάσεων της Πλεύσης Ελευθερίας για

στοιχειώδεις άμεσες πρωτοβουλίες που σας προσκαλούμε να αναλάβετε. Και είμαστε βεβαίως στη διάθεσή σας να επικουρήσουμε σε μια τέτοια κατεύθυνση, εφόσον εκδηλωθεί και καταγραφεί, όπως ελπίζω, με την απάντησή σας η σχετική θετική διάθεση.

Ευχαριστώ και περιμένω και προσδοκώ με πραγματική αγωνία την απάντησή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κυρία Πρόεδρο.

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Κωνσταντίνος Καραγκούνης.

Παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (ΚΩΣΤΑΣ) ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Κυρία Πρόεδρε, καλή χρονιά πρώτα απ' όλα.

Θέλω να σας πω ότι πραγματικά σας ευχαριστώ γι' αυτή την επίκαιρη ερώτηση την οποία καταθέσατε. Προφανώς δείχνει το ενδιαφέρον σας συνολικά, θα έλεγα, για τον πολύ ευαίσθητο χώρο της υγείας και της ασφάλειας στους χώρους εργασίας. Άλλωστε μπορώ να πω ότι έχετε αποδείξει αυτήν την ευαισθησία σας πάρα πολλές φορές. Η αλήθεια ότι πράγματι έχουμε στενή συνεργασία που και εσείς το επιδιώξατε, αλλά και εγώ το έχω επιδιώξει, και στη συνέχεια βεβαίως θα έχουμε να πούμε ακόμα περισσότερα.

Πραγματικά σας διαβεβαιώ ότι ο στόχος του Υπουργείου είναι να υπάρξει μια πολύ στενή συνεργασία μεταξύ μών σε πάρα πολλά επίπεδα και στη νομοθέτηση, αλλά και στις επιχειρησιακές δράσεις, δηλαδή στις προτάσεις τις οποίες θα ακούσουμε αποφάσεις από εσάς -και προφανώς και με όλα τα κόμματα- στο να αναπτυχθούν πολιτικές και δράσεις ώστε να διασφαλίσουμε όσο το δυνατόν καλύτερες συνθήκες υγείας και ασφάλειας για τους εργαζόμενους και να περιορίσουμε όσο το δυνατόν περισσότερο αυτό που και εσείς αναδεικνύετε με την ερώτησή σας, τα εργατικά ατυχήματα.

Κατ' αρχάς, θέλω να πω κάτι πολύ βασικό. Με την ερώτηση την οποία καταθέσατε, κυρία Πρόεδρε, δίνετε τη δυνατότητα και την ευχέρεια να συνεννοηθούμε τουλάχιστον σε νομικό επίπεδο. Θα κάνω πολύ καλόπιστα αυτόν τον διάλογο και πραγματικά σας το λέω και το ξέρω επειδή απευθύνομαι σε μια πολύ έγκριτη νομικό πάνω από όλα, όπως κι εγώ είμαι δικηγόρος και εσείς. Θεωρώ ότι γι' αυτά τα οποία θα πούμε σε ένα επίπεδο -βεβαίως ο καθένας θα κρατήσει την άποψή του- θα υπάρξει συνεννόηση. Βεβαίως, θα πούμε και τα πολιτικά που έχουν μεγάλη ουσία και τα πραγματικά που έχουν ακόμα μεγαλύτερη ουσία και από τα νομικά και από τα υπόλοιπα.

Θέλω, λοιπόν, να αποσαφηνίσουμε τι είναι το εργατικό ατύχημα και τι αφορά το εργατικό ατύχημα. Και αυτό γιατί το λέω; Διότι αναλόγως μπορούμε να προσαρμόσουμε την εργατική νομοθεσία και κυρίως, κυρία Πρόεδρε, να διευκρινιστεί πότε το Υπουργείο Εργασίας επιλαμβάνεται είτε στην πρόληψη -που, για μένα, είναι το πιο σημαντικό- είτε βεβαίως και στην αντιμετώπιση των εργατικών ατυχημάτων, με συγκεκριμένες νομοθεσίες, με συγκεκριμένες δράσεις και εκεί να δούμε πότε εφαρμόζεται ο ΚΝΥΑΕ, που είναι το βασικό νομοθέτημα του Υπουργείου για την υγεία και την ασφάλεια και βεβαίως, όπως είπα και πριν και οι επιχειρησιακές δράσεις του Υπουργείου Εργασίας. Διότι μόνο τότε θα μπορούμε πραγματικά να μιλήσουμε με πολύ συγκεκριμένα δεδομένα, να γίνει αυτό που είπα πριν, ένας δημιουργικός διάλογος και προφανώς και κριτική για τις πολιτικές που αναπτύσσουμε και αν αυτές είναι αποτελεσματικές ή, κυρίως, τι βελτιώσεις μπορούν να γίνουν.

Και βέβαια, σας το έχω πει ότι προφανώς πολλές από τις δράσεις -τις οποίες θα έχω στη συνέχεια τη δυνατότητα να τις αναλύσω και περισσότερο- είναι από τα πρώτα πράγματα τα οποία επεξεργαζόμαστε στο Υπουργείο Εργασίας το τελευταίο διάστημα από την ανάληψη των καθηκόντων.

Φέρνουμε, λοιπόν, μια νομοθεσία που θα εκσυγχρονίζει το νομοθετικό πλαίσιο για την υγεία και την ασφάλεια. Και, προφανώς, πιστεύω ότι θα έχουμε μια πολύ στενή συνεργασία στην τελική του μορφή. Περιμένω, πράγματι, τις προτάσεις σας.

Να είστε σίγουρη, κυρία Πρόεδρε, ότι, πραγματικά, με πολύ

μεγάλη προθυμία θα τις δω και θα τις αξιολογήσω και, βεβαίως, μαζί με τα υπόλοιπα κόμματα, με στόχο να περιορίσουμε ακόμα περισσότερο τα εργατικά ατυχήματα και κυρίως -αυτό που λέω συνεχώς στα επιστημονικά φόρα με τους κοινωνικούς εταίρους-, να εισάγουμε κουλτούρα πρόληψης των εργατικών ατυχημάτων. Θεωρώ ότι η πρόληψη είναι ό,τι σημαντικότερο στην οποία προσπάθεια γίνεται και στην οποία προσπάθεια θέλουμε να κάνουμε.

Θέλω, κυρία Πρόεδρε, να σας διαβάσω την απάντηση που δίνει η Ανεξάρτητη Αρχή Επιθεώρησης Εργασίας για την ερώτηση που κάνατε. Δεν θα σας πω τη δική μου, γιατί θα αναπτύξω -και αφού ακούσω, βεβαίως, στη συνέχεια και εσάς- στη δευτερολογία μου ακόμα περισσότερο και εξειδικευμένα τις πολιτικές που κάνει το Υπουργείο.

Όμως, θέλω να διαβάσω αυτά που λέει η ανεξάρτητη αρχή, γιατί πιστεύω ότι θα δώσει μια πλήρη εικόνα τι ισχύει γύρω από τα εργατικά ατυχήματα, με αντικειμενικότητα και αξιοπιστία. Φαντάζομαι ότι σε αυτό συμφωνούμε όλοι.

Διαβάζω, λοιπόν, κυρία Πρόεδρε, τα εξής: Η Επιθεώρηση Εργασίας, ως επίσημος φορέας του κράτους, λειτουργεί σύμφωνα με εθνικά και ευρωπαϊκά πρότυπα, με στόχο την παρακολούθηση της εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, στοχεύοντας στη διασφάλιση της προστασίας των εργαζομένων και της πρόληψης των εργατικών ατυχημάτων.

Ως εργατικό ατύχημα νοείται κάθε πρόκληση σωματικής βλάβης ή εμφάνιση νόσου ή επιδείνωση προϋπάρχουσας νόσου -προσέξτε, κυρία Πρόεδρε, τη φράση- σε εργαζόμενο -το λέω, γιατί προφανώς, επειδή ασχολείστε και με τα εργατικά, είναι απόσταγμα ορισμού και των δικαστηρίων- με συνέπεια την μερική ή ολική, πρόσκαιρη ή διαρκή ανικανότητά του για εργασία ή και τον θάνατό του εξαιτίας ενός βίαιου εξωτερικού γεγονότος -επίσης, προσέξτε αυτή τη φράση- μη σχετιζόμενου με τον οργανισμό του παθόντος.

Το λέω αυτό, γιατί θα συζητήσουμε αναλυτικά για τους θανάτους και από παθολογικά αίτια, που προφανώς σε καμία χώρα -ούτε στην Ελλάδα- δεν προσμετρώνται ως εργατικό ατύχημα και νομίζω ότι αυτό -αυτονόητα, φαντάζομαι, μπορούμε να το συμφωνήσουμε- έχει σχέση προφανώς και με τους αριθμούς οι οποίοι παρουσιάζονται στην έκθεση την οποία και εσείς καταθέτετε.

Και συνεχίζει: Εφόσον το γεγονός έλαβε χώρα κατά την εκτέλεση της εργασίας του ή με αφορμή αυτή και συνδέεται με την εργασία άμεσα ή έμμεσα, με σχέση αιτίου και αποτελέσματος. Και αυτό, βεβαίως, το ξέρετε πολύ καλά, το καταλαβαίνετε για την αιτιώδη συνάφεια.

Η Επιθεώρηση Εργασίας, ωστόσο, ελέγχει την εφαρμογή μιας γενικότερης νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία και μόνο εφόσον υφίσταται οποιασδήποτε μορφής εξηρημένη εργασιακή σχέση. Προφανώς, πρέπει να το κρατήσετε και αυτό, γιατί μιλάμε για εξηρημένη εργασία, για το πώς καταμετρώνται τα εργατικά ατυχήματα και αν εφαρμόζεται ο ΚΝΥΑΕ και η σχετική εργατική νομοθεσία.

Στις περιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων -συνεχίζει η αρχή- σε κλάδους οικονομικής δραστηριότητας όπου εφαρμόζονται ειδικότερες νομοθετικές ρυθμίσεις, ο έλεγχος της εφαρμογής νομοθεσίας δεν είναι αρμοδιότητα της Επιθεώρησης Εργασίας αλλά άλλων υπηρεσιών, όπως προβλέπονται από ειδικότερες διατάξεις.

Να προσθέσω, βεβαίως, ότι προφανώς αυτό συμπαρασύρει και τη νομοθεσία και τις επιχειρησιακές δράσεις του Υπουργείου. Παραδείγματος χάριν, ατυχήματα σε βάρος εργαζομένων στα μεταλλεία, λατομεία και ορυχεία καθώς και στην έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων και γεωθερμίας αποτελούν αποκλειστική αρμοδιότητα του Τμήματος Επιθεώρησης Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, ενώ ατυχήματα σε βάρος ναυτικών και αλιεργατών σε αλιευτικά σκάφη ερευνώνται ως προς τις συνθήκες και τα αίτιά τους από την αρμόδια λιμενική αρχή. Αυτό φαντάζομαι ότι είναι κατανοητό.

Σε περίπτωση ατυχημάτων σε βάρος ένοστου προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας δεν εφαρ-

μόζεται η εργατική νομοθεσία σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, όταν το ατύχημα λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια δραστηριοτήτων με εγγενείς ιδιαιτερότητες όπως προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του ΚΝΥΑΕ. Αυτό είναι προφανές, κυρία Πρόεδρε, διότι ο ΚΝΥΑΕ ρητά επιβάλλει -και αυτό έχει σημασία, αν και το ξέρετε, απλά το λέω και για τον κόσμο που μας παρακολουθεί- την άμεση απομάκρυνση από τον κίνδυνο και όχι την παραμονή με οποιοδήποτε τρόπο σε αυτόν. Να το πούμε δηλαδή πιο απλά, το ατύχημα αστυνομικού σε καταδίκη εγκληματία ή το ατύχημα πυροσβέστη στην προσπάθεια κατάσβεσης πυρκαγιάς, προφανώς αντιλαμβάνεστε εκ του νόμου ότι δεν μπορείς να πεις σε έναν αστυνομικό να μην καταδιώξει τον εγκληματία ή σε έναν πυροσβέστη να μη σβήσει τη φωτιά.

Γι' αυτό και τέτοια ατυχήματα δεν νοούνται ως εργατικά και δεν εφαρμόζεται ούτε η νομοθεσία μας ούτε οι δράσεις μας αναγκαστικά. Και, όμως, κυρία Πρόεδρε, -και δεν το λέω για σας, προφανώς όχι- αυθαίρετα κάποιοι τα προσμετρούν ως εργατικά.

Επιπλέον, συνεχίζει η αρχή, παθολογικά συμβάντα τα οποία παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια της εργασίας και οφείλονται σε παθολογία ή ενδογενή ευαισθησία ή βαθμιαία εξασθένηση και φθορά του οργανισμού του εργαζόμενου δεν νοούνται ως εργατικά ατυχήματα, εφόσον δεν συνδέονται με βίαια ή και δυσμενή για την υγεία συμβάντα στο εργασιακό περιβάλλον. Αυτό άλλωστε επιβεβαιώνει παγίως και διαχρονικά η νομολογία των ανωτάτων δικαστηρίων της χώρας.

Το ξέρετε και εσείς από την επαγγελματική σας εμπειρία, είναι πάγια η νομολογία του Αρείου Πάγου, της ολομέλειας, μάλιστα, του Αρείου Πάγου ήδη από το 1986. Ενδεικτικά είναι: Η απόφαση 1287/1986, η απόφαση του Αρείου Πάγου 486/2022 και βεβαίως, η 88/2022 του Εφετείου Πειραιά. Αυτή, πραγματικά, διαβάστε τη. Ξέρω ότι είστε και άλλοι νομικοί εκεί όπως ο καλός, εξαιρετικός συνάδελφος και η κυρία συνάδελφος. Αυτή η απόφαση είναι πολύ αναλυτική και διαφωτιστική και υπάρχουν και πάρα πολλές άλλες. Κι όμως, κυρία Πρόεδρε, κάποιοι αυθαίρετα τα προσμετρούν κι αυτά ως εργατικά ατυχήματα. Το λέω για την έκρηξη του αριθμού των εργατικών ατυχημάτων.

Βέβαια θα κάνω ειδική αναφορά γενικά για τα εργατικά ατυχήματα και θεωρώ ότι θα συμφωνήσουμε σε αυτό. Το τι είναι παθολογικό -και αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία- αν είναι θανατηφόρο ένα ατύχημα, πιστοποιείται από τις αρμόδιες ιατροδικαστικές αρχές και αναλόγως, βεβαίως, προσμετρώνται ή όχι από την ανεξάρτητη αρχή.

Συνεχίζει, λοιπόν, η αρχή και λέει -δεν θα αργήσω πολύ, κύριε Πρόεδρε, απλά να απαντήσω ολιστικά στην κυρία Πρόεδρο, ούτως ή άλλως υπάρχει ανοχή χρόνου να συζητήσουμε περαιτέρω- ότι η Επιθεώρηση Εργασίας έχει υποχρέωση για τη διερεύνηση των σοβαρών και θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων που επιπίπτουν στην αρμοδιότητά της και αυτά καταγράφει στα στατιστικά στοιχεία που δημοσιοποιεί.

Εδώ κρατήστε και κάτι άλλο, κυρία Πρόεδρε, που είναι σημαντικό. Με αυτή την επιστημονική μεθοδολογία ESAW, δηλαδή, European Statistics for Accidents at Work, της Κομισιόν, καταγράφονται παντού στην Ευρώπη τα εργατικά ατυχήματα. Δηλαδή, η Ανεξάρτητη Αρχή Επιθεώρησης Εργασίας δεν καταγράφει με τον δικό της τρόπο. Υπάρχουν συγκεκριμένα guidelines, σαφείς διαδικασίες για την καταγραφή των εργατικών ατυχημάτων, όπως ισχύουν σε όλες τις αρχές παντού στην Ευρώπη.

Ακούστε τι λέει στη συνέχεια η ανεξάρτητη αρχή: Αποκλίσαις μεταξύ των επίσημων δημοσίων καταγραφών της Επιθεώρησης Εργασίας και άλλων δημοσιευμάτων φυσικών νομικών προσώπων οφείλονται σε συνυπολογισμό συμβάντων ή ατυχημάτων για τα οποία δεν εφαρμόζεται η εργατική νομοθεσία και δεν νοούνται ως εργατικά ατυχήματα.

Αντιλαμβάνεστε, κυρία Πρόεδρε, ότι αυτή είναι η ουσία της απάντησης στην ερώτηση που αναπτύσσετε.

Και συνεχίζει: «Δηλαδή είτε δεν προκύπτει σχέση εξαρτημένης εργασίας, είτε είναι αρμοδιότητα άλλων υπηρεσιών, είτε δεν εφαρμόζεται η νομοθεσία για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία λόγω εγγενών ιδιαιτεροτήτων, είτε αποτελούν αμιγώς παθολογικά περιστατικά δίχως αιτιώδη σχέση με την εργασία και τις περιστάσεις εκτέλεσής της. Σημειώνουμε ότι δημοσιεύματα

σχετικά με τον ετήσιο αριθμό εργατικών ατυχημάτων αντίθετα με τις επίσημες εκθέσεις της Επιθεώρησης Εργασίας δεν παραπέμπουν ποτέ στην πηγή τους και ουδέποτε εξειδικεύουν τη μεθοδολογία συλλογής, καταγραφής και αξιολόγησης που χρησιμοποιούν».

Προσέξτε, κυρία Πρόεδρε, στις καταγραφές αυτές αναφέρονται στην πλειονότητά τους περιστατικά που δεν εμπíπνουν και δεν έχουν καμία σχέση με την εργατική νομοθεσία.

Συνεχίζει: «Η Επιθεώρηση Εργασίας δεν είναι ένας απλός μηχανισμός καταγραφής εργατικών ατυχημάτων, απεναντίας διέθετε ανέκαθεν κεντρικό σύστημα καταγραφής εργατικών ατυχημάτων και μεθοδολογία διερεύνησής των, η οποία είναι πλήρως εναρμονισμένη με τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα. Υπογραμμίζεται ότι μετά τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Επιθεώρησης το 2018 τόσο η αναγγελία των εργατικών ατυχημάτων όσο και η όλη διαδικασία διερεύνησης, αξιολόγησης, στατιστικής ταξινόμησης και διαχείρισης αποτυπώνεται λεπτομερώς στο ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα ενώ παράλληλα τηρούνται ακριβή στοιχεία όλων των σχετικών δραστηριοτήτων των υπηρεσιών. Διασαφηνίζουμε ακόμη ότι την αξιοπιστία των καταγραφών των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων από την Επιθεώρηση Εργασίας εγγυώνται» - αυτό που είπαμε και πριν - «και οι λοιποί θεσμοί και δημόσιες υπηρεσίες που επιλαμβάνεται αυτών και εργάζονται παράλληλα με την Επιθεώρηση προς τη διερεύνηση της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ του θανατηφόρου αποτελέσματος και της εξαρτημένης εργασιακής σχέσης, συγκεκριμένα αστυνομικές αρχές, εισαγγελικές αρχές και ιατροδικαστικές υπηρεσίες». Δηλαδή, για να γίνει κατανοητό περισσότερο προς αυτούς που μας ακούν και όχι προς εσάς, κυρία Πρόεδρε, όταν επιλαμβάνεται η Επιθεώρηση Εργασίας την ίδια στιγμή επιλαμβάνονται και οι ως άνω υπηρεσίες και άλλες αρμόδιες αρχές, που αντιλαμβάνεστε ότι είναι, προφανώς, αδύνατο να υποκαταγραφεί ή να αποκρυσταλλωθεί το οποιοδήποτε ατύχημα.

«Ειδικότερα», λέει η αρχή, «το ατύχημα αποτελεί αρμοδιότητα αφ' ενός της Επιθεώρησης Εργασίας, η οποία διενεργεί αυτοψία και συντάσσει σχετική έκθεση των αιτιών που προκαλούν το ατύχημα, αφ' ετέρου οι αστυνομικές αρχές, οι οποίες διενεργούν την αστυνομική προανάκριση, η ιατροδικαστική υπηρεσία, η οποία εκδίδει πόρισμα και τέλος οι εισαγγελικές αρχές, οι οποίες διενεργούν την προανάκριση. Συνεπώς, τα ατυχήματα που δημιουργεί η Επιθεώρηση Εργασίας αφορούν αξιολογημένα, ταξινομημένα και διερευνημένα εργατικά ατυχήματα. Οπότε αναφορικά», λέει η αρχή, «με τους ισχυρισμούς περί εκτίναξης του αριθμού των εργατικών ατυχημάτων» - προσέξτε αυτά τα στοιχεία, κυρία Πρόεδρε, τα διάβασα από την αρχή, ακούστε τα λίγο, έχουν ενδιαφέρον, αλλά θα σας πω τι πιστεύω και εγώ - «τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα αρμοδιότητας της Επιθεώρησης Εργασίας για το 2021 ήταν σαράντα έξι, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ισχύει αδιαμφισβήτητα παντού στην Ευρώπη. Για το 2022 ήταν επίσης σαράντα έξι. Για το 2023 ήταν σαράντα επτά, ενώ για το 2024 είναι σε εξέλιξη η συλλογή και καταγραφή των στοιχείων, τα οποία θα δημοσιευθούν στην ετήσια έκθεση απολογισμού του 2024 της Επιθεώρησης Εργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 138Α του Κανονισμού της Βουλής, και εκτιμάται ότι θα κυμανθεί στα επίπεδα του 2023. Επομένως, την τελευταία τετραετία, δηλαδή εποχή μετά την οικονομική κρίση και την επιδημία του κορωνοϊού, κατά την οποία παρουσιάζεται αλματώδης ανάπτυξη στην οικονομία και εκρηκτική αύξηση της οικοδομικής δραστηριότητας στη χώρα, τα εργατικά ατυχήματα παρουσιάζουν αξιοσημείωτη αριθμητική σταθερότητα. Αντιθέτως, κατά την πενταετία 2005-2009, την εποχή δηλαδή, μετά από τους Ολυμπιακούς Αγώνες και πριν από την κρίση, εποχή αντίστοιχης οικονομικής ανάπτυξης με τη σημερινή, ο μέσος όρος των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων αρμοδιότητας της Επιθεώρησης Εργασίας ήταν ενενήντα έξι».

Τι λέει, λοιπόν, η ανεξάρτητη αρχή, και αμέσως κλείνω, κύριε Πρόεδρε; Ότι τα εργατικά ατυχήματα παρά την αλματώδη αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας παραμένουν περίπου στα σαράντα πέντε με σαράντα επτά. Σε σχέση με το 2009 έχουν πέσει στο μισό. Μάλιστα, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρχής, τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα σε πολλές χρονιές, ιδίως από

το 2002 ως το 2008, έχουν πέσει ακόμα και στο ένα τρίτο ούτε καν στο μισό.

Προσέξτε, κυρία Πρόεδρε, προφανώς, και αυτό ήθελα να σας πω, εδώ δεν πρέπει να κάνουμε συγκρίσεις νεκρών. Εμένα προσωπικά με θλίβει το γεγονός ακόμη και αν είχαμε ένα θανατηφόρο εργατικό ατύχημα, και ξέρω ότι σε αυτό συμφωνούμε και οι δύο. Απλά οφείλω, εφόσον έγινε αυτή η ερώτηση, το Υπουργείο να παραθέσει τα συγκεκριμένα στοιχεία. Η ανεξάρτητη αρχή έδωσε στο Υπουργείο τα συγκεκριμένα στοιχεία και οπότε τα παραθέτουμε, για να έχουμε μια πραγματική εικόνα για τον στόχο μας και να περιορίσουμε τον αριθμό των ατυχημάτων όσο το δυνατόν περισσότερο. Αυτό είναι το σημαντικό.

Και κλείνει η ανεξάρτητη αρχή -και κλείνω κι εγώ, κύριε Πρόεδρε- αναφορικά με την έγκυρη δημοσίευση του αριθμού των ετησίων εργατικών ατυχημάτων από την Επιθεώρηση Εργασίας. Όπως έχει προαναφερθεί, ο αριθμός των εργατικών ατυχημάτων, καθώς επίσης ο αριθμός των διενεργηθέντων ελέγχων, ο αριθμός των επιβληθεισών κυρώσεων, το ύψος των επιβληθεισών κυρώσεων και άλλα συμπεριλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση απολογισμού της Επιθεώρησης Εργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 138 Α' του Κανονισμού της Βουλής.

Πιο συγκεκριμένα, η παραπάνω έκθεση υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Βουλής μέχρι την 31^η Μαρτίου κάθε έτους και είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Επιθεώρησης. Ειδικότερα, η ετήσια έκθεση απολογισμού συντάσσεται στο πλαίσιο παροχής λογοδοσίας προς τους θεσμούς της πολιτείας, με σκοπό την υπεύθυνη και διαφανή ενημέρωση σχετικά με τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της αρχής.

Με λίγα λόγια, αυτό που αναφέρθηκε ότι υπάρχει καθυστέρηση δύο ετών, προφανώς δεν ισχύει, από τη στιγμή που η αρχή, πρώτα απ' όλα, υποχρεούται σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής να υποβάλλει κάθε χρόνο όλα τα στοιχεία, πλήρη φάκελο και πλήρη έκθεση. Μπορείτε, αν μπειτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση της ανεξάρτητης αρχής, να δείτε τα στοιχεία και βεβαίως να επαληθεύσετε του λόγου το αληθές.

Προς διευκόλυνσή σας, να καταθέσω τις εκθέσεις του 2022 και 2023. Μπορείτε να τις δείτε, να τις μελετήσετε, είναι αναλυτικές. Πέραν των στοιχείων και των συγκεκριμένων καταγραφών, αναλύουν τον τρόπο συλλογής -που είναι σημαντικό-, τη μεθοδολογία, τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα σε σχέση με τη συλλογή των στοιχείων και τη δράση της αρχής. Τα καταθέτω -ούτως ή άλλως υπάρχουν- όπως και την απάντηση περί καθυστέρησης δύο ετών.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Κωνσταντίνος (Κώστας) Καραγκούννης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Και την απάντηση, αν θέλετε, να καταθέσετε της Επιθεώρησης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (ΚΩΣΤΑΣ) ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ναι, ναι. Είναι εδώ όλα τα στοιχεία.

Οπότε, κυρία Πρόεδρε, εγώ θα σας ακούσω με πολύ μεγάλη προσοχή και στη δευτερολογία μου, πραγματικά, θα σας αναφέρω αναλυτικά τις δράσεις που έχουμε κάνει μέχρι τώρα και κυρίως αυτά που σχεδιάζουμε να κάνουμε και, όπως είπα και πριν, πράγματι πιστεύω και προσδοκώ ότι θα έχουμε έναν γόνιμο διάλογο, θα ακούσουμε τις παρατηρήσεις σας και πολλές από τις προτάσεις σας και θα προχωρήσουμε στην τελική κατάρτιση νομοσχεδίου.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και για τον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Παρακαλώ, κυρία Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε και ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ, για την απάντηση, που ήταν αναλυτική. Εγώ ποτέ δεν ενοχλούμαι από τις αναλυτικές απαντήσεις και πιστεύω ότι είναι πάντοτε επ' ωφελεία και του πολιτικού διαλόγου, αλλά και της

διαφώτισης της κοινωνίας στο να δίνεται ο χρόνος -και σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε- και για να εκθέτουμε τα ζητήματα και για τις απαντήσεις και για τις ανταπαντήσεις και για τις δευτερολογίες.

Θα ξεκινήσω με τα στοιχεία στα οποία αναφερθήκατε που, κατά την άποψή μου, πιστοποιούν αυτό το οποίο καταγγέλλει η ομοσπονδία των συλλόγων εργαζομένων στις τεχνικές επιχειρήσεις της Ελλάδος, ότι δηλαδή υπάρχει κραυγαλέα υποκαταγραφή των εργατικών ατυχημάτων και δυστυχημάτων.

Και πράγματι εσείς αναφέρατε σαράντα έξι θανάτους στο πλαίσιο εργατικών δυστυχημάτων για το 2021, σαράντα έξι για το 2022 -εκατόν τέσσερις καταγράφουν οι σύλλογοι των εργαζομένων-, σαράντα επτά αναφέρατε για το 2023 -εκατόν ογδόντα δύο καταγράφουν οι σύλλογοι των εργαζομένων- και περίπου σαράντα επτά υπολογίζει η αρχή που σας διαβίβασε τα στοιχεία να καταγράψει για το 2024, ενώ οι σύλλογοι των εργαζομένων καταγράφουν το Νοέμβριο του '24 εκατόν τριάντα πέντε θανάτους.

Είναι λοιπόν δεδομένο ότι υπάρχει τεράστια απόκλιση στην καταγραφή. Είναι δεδομένο ότι το ζητούμενο δεν είναι να επινοήσουμε ή να επικαλεστούμε εργαλεία κατηγοριοποίησης των θανάτων στην εργασία τέτοια που εξαιρούν εργαζόμενους-θύματα από την καταγραφή. Θα σας απαντήσω ευθέως στα παραδείγματα που επικαλεστήκατε. Μιλήσατε για τους αστυνομικούς στην καταδίωξη.

Έκανα επίκαιρη ερώτηση πέρσι. Ήταν πριν τον θάνατο του αστυνομικού στην καταδίωξη από δυστύχημα, όταν είχαμε ξανά και ξανά πυροβολισμούς κατά διωκόμενων ανήλικων Ρομά στο κεφάλι και πολλαπλούς πυροβολισμούς στο πλαίσιο καταδίωξεων. Το ερώτημα που είχα κάνει τότε ήταν και είναι -και το έχω θέσει βέβαια και συμφωνούν οι αστυνομικοί με αυτή την παρατήρηση- ότι οι καταδίωξεις γίνονται χωρίς πλαίσιο. Οι αστυνομικοί που εξαπολύονται να καταδιώκουν δεν έχουν ρητές οδηγίες ούτε κανόνες για την καταδίωξη και τελικώς καταλήγουμε σε αφαίρεση ανθρώπινης ζωής και σε διακύβευση ανθρώπινων ζωών και σε απώλεια της ζωής και αστυνομικού ακόμη μέσα σε αυτές τις εντελώς ασύντακτες και άνευ πλαισίου καταδίωξεις.

Είναι ο θάνατος του αστυνομικού, στο πλαίσιο καταδίωξης από ιλιγγιώδη ταχύτητα μετά από πρόσκρουση, εργατικό δυστύχημα; Φυσικά και είναι. Δεν είναι εργαζόμενος ο αστυνομικός; Είναι ο θάνατος του πυροσβέστη, του εποχικού πυροσβέστη που δούλεψε τριάντα τέσσερις ώρες, είναι ο θάνατός του μετά από αυτό σε σύγκρουση σε τροχαίο, μετά από αυτή την εξάντληση των τριάντα τεσσάρων ωρών, εργατικό δυστύχημα; Βεβαίως και είναι εργατικό δυστύχημα. Είναι ο θάνατος των πυροσβεστών μέσα σε απαραιτούμενο πυροσβεστικό, στο οποίο δεν λειτουργούσαν ούτε οι ζώνες ασφαλείας και ανατράπηκε, εργατικό δυστύχημα; Βεβαίως και είναι εργατικό δυστύχημα. Είναι οι θάνατοι των πυροσβεστών σε συνθήκες υποστελέχωσης και εξάντλησης εργατικά δυστυχήματα; Ναι, είναι εργατικά δυστυχήματα. Είναι ο θάνατος ή η σοβαρή σωματική βλάβη εργαζόμενης υγειονομικού, γιατρού, νοσηλεύτριας, νοσηλεύτη, γιατρού μετά από εικοσιτετράωρα αϋπνίας και παροχής εργασίας από εγκεφαλικό, από καρδιακό, εργατικά ζητήματα, ατυχήματα και εργατικώς σχετιζόμενες περιπτώσεις επιδείνωσης της υγείας και βαριάς σωματικής βλάβης; Βεβαίως.

Σε κάθε περίπτωση, για να μην παίζουμε με τους όρους και με τις λέξεις, είναι γεγονότα υποβάθμισης της υγείας, βλάβης στην υγεία και τη ζωή αιτιωδώς συναπτόμενα και σχετιζόμενα με παραλείψεις του εργοδότη ελληνικού δημοσίου και των εργοδοτών.

Το ζήτημα δεν είναι πώς θα αποχαρκτηρίσουμε θανάτους εργαζομένων, ώστε να μην εμπίπτουν στην ευρύτερη έννοια και την ορολογία «εργατικό ατύχημα ή δυστύχημα», αλλά πώς θα προλάβουμε -και εκεί θα συμφωνήσω μαζί σας-, πώς θα λειτουργήσουμε για την πρόληψη αυτών των θανάτων και πώς θα προστατεύσουμε τους ανθρώπους που είναι εξαρτημένοι. Αυτή είναι η έννοια της εξαρτημένης εργασίας. Δεν μπορεί να κάνει κάτι ο πυροσβέστης που του λένε «αυτό είναι το όχημα, πάρε το και πήγαινε να σβήσεις τη φωτιά και τρέχα». Δεν μπορεί να κάνει κάτι ο γιατρός που του λένε «δεν έχουμε άλλον, πρέπει να παραμείνεις διότι εδώ ο ασθενής έχει ανάγκη και δεν έχουμε άλλον για αναπλήρωση». Είναι συνθήκες εξαρτημένης εργασίας, φυσικά μι-

λάμε και για λειτουργήματα, αλλά τίποτα από αυτά δεν απομειώνει την ευθύνη της πολιτείας να προστατεύσει τους εργαζόμενους και να εγγυηθεί συνθήκες παροχής της εργασίας, της γνώσης και της συμβολής τους που να παραπέμπουν σε κοινωνικό κράτος, σε κράτος δικαίου και σε πολιτισμένη χώρα, γιατί οι συνθήκες δυστυχώς στις οποίες παρέχεται η εργασία σε πάρα πολλές περιπτώσεις δεν είναι καλές. Όχι φυσικά σε όλες, υπάρχουν επιχειρήσεις που λειτουργούν υποδειγματικά, εργοδότες που είναι υπόδειγμα. Υπάρχουν και αυτά, αλλά εδώ συζητάμε για τις περιπτώσεις της διακινδύνευσης και της διακύβευσης που πάρα πολύ συχνά εμπλέκουν το ελληνικό δημόσιο ως εργοδότη ή ως φορέα που θα όφειλε να πραγματοποιεί έγκαιρους, έγκυρους και αποτελεσματικούς ελέγχους, να προλαμβάνει και να καταστέλλει στις περιπτώσεις που υπάρχουν παραβιάσεις, διότι το ζήτημα των ελέγχων είναι τεράστιο. Είναι ελλιπέστατοι οι έλεγχοι.

Σήμερα κατέθεσα μία επίκαιρη ερώτηση που δεν είναι για εργατικό ατύχημα ή δυστύχημα. Ελπίζω ποτέ να μην την επικαλεστούμε για τέτοιο αντικείμενο. Έχει να κάνει με τον Κηφισό, με τον υπόγειο αγωγό επτά χιλιομέτρων στην Αττική, κάτω από την εθνική οδό που πρόσφατα ανακαλύφθηκε και μάλιστα από έναν άνθρωπο που έχει δώσει τη ζωή του σε αυτήν την υπόθεση των νερών, των ρεμάτων, της προστασίας του περιβάλλοντος και των ανθρώπων, τον Δημήτρη Θεοδοσόπουλο που συμβαίνει να είναι στην πρώτη γραμμή της Πλεύσης Ελευθερίας. Ανακαλύφθηκε τρίτη υπόγεια λίμνη στον Κηφισό κάτω από την εθνική οδό. Και αποκαλύφθηκε πριν από λίγα χρόνια, ελάχιστα, ότι ο Κηφισός δεν είχε καταστεί αντικείμενο επίσκεψης, συντήρησης και πραγματοποίησης έργων επί είκοσι χρόνια. Εάν καταρρέυε το έδαφος ή η οδός, εάν παρασυρθούν άνθρωποι ή εργαζόμενοι τι θα πούμε τότε; Για το ελληνικό δημόσιο και για τους αρμοδίους.

Επανερχομαι, κύριε Υπουργέ, για να σας πω ότι φυσικά εγώ υιοθετώ την καταγραφή των εργαζομένων. Τη θεωρώ αξιόπιστη. Ο κ. Γεωργιάδης την προηγούμενη φορά έκανε ότι δεν ξέρει ποια είναι αυτή η Ομοσπονδία Συλλόγων Εργαζομένων στις Τεχνικές Επιχειρήσεις Ελλάδος. «Δεν ξέρω ποια είναι» μου είπε. Και μετά από λίγες ημέρες είχε εκδήλωση στο Υπουργείο με κεντρικό ομιλητή τον πρόεδρο της ομοσπονδίας. Εσείς φαντάζομαι ότι γνωρίζετε τη συγκεκριμένη ομοσπονδία που παρενέβη πρόσφατα και στο Ευρωκοινοβούλιο. Σε κάθε δε περίπτωση στις προτάσεις -είναι μία από τις δέκα προτάσεις που θα σας απευθύνω για να τις δούμε, να τις σκεφτείτε και να τις αξιολογήσετε- να προσκληθεί η ομοσπονδία και συνολικότερα οι φορείς των εργαζομένων και των σωματείων για τα ζητήματα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία σε μία ευρύτατη διαδικασία ακρόασης φορέων και κοινοβουλευτικής συζήτησης στην επιτροπή κοινωνικών υποθέσεων εδώ στη Βουλή για να ακούσουμε τα στοιχεία και να καταγραφούν. Να τεθεί ο καθένας και προ των γεγονότων και προ της ευθύνης του.

Σε κάθε περίπτωση θέλω να σας πω ότι είναι πάντως προβληματικό το γεγονός ότι η Επιθεώρηση Εργασίας λέει ότι εργατικό ατύχημα ή δυστύχημα είναι αυτό που καταγράφεται από την ιατροδικαστική υπηρεσία, δηλαδή μία υπηρεσία του κράτους με πάρα πολλά ζητήματα. Όπως είναι προβληματικό το γεγονός ότι σχεδόν δύο χρόνια μετά το έγκλημα των Τεμπών δεν έχει καταστεί συνείδηση αυτό που έσκασε σαν απόστημα με την αποκάλυψη των ειδικότερων παραμέτρων του εγκλήματος αυτού. Έσκασε σαν απόστημα. Είδαμε με ποιο τρόπο ετέθησαν σε διακύβευση ανθρώπινες ζωές και ζωές εργαζομένων. Γιατί μεταξύ των θυμάτων του εγκλήματος αυτού ήταν και εργαζόμενοι στα τρένα: μηχανοδηγοί, εργαζόμενοι στο κυλικείο, εργαζόμενοι στα εισιτήρια. Ήταν άνθρωποι οι οποίοι βρίσκονταν στα τρένα παρέχοντας εργασία.

Επίσης, αποκαλύφθηκε με ποια ευκολία δίνονταν αναρρωτικές και βεβαιώσεις, η σκανδαλώδης αναρρωτική άδεια στον επιθεωρητή που είχε την ευθύνη της τοποθέτησης των μηχανοδηγών για τριάντα μέρες, με ένα τηλεφώνημα. Μετά από αυτά δεν μπορεί να κλείνουμε τα μάτια και να γυρίζουμε την πλάτη στην τεράστια υποκρισία που υπάρχει γύρω από τους κανόνες ασφαλείας.

Κομμάτι της υποκρισίας αυτής είναι και οι διατάξεις περί τεχνικού ασφαλείας των επιχειρήσεων. Πρέπει να ξέρετε, ελπίζω

ότι το ξέρετε και αν όχι είμαστε στη διάθεσή σας για να το φωτίσουμε, ότι είναι μία εντελώς εικονική διάταξη.

Μένει ένας άνθρωπος ως τεχνικός ασφαλείας, για να εγγυάται ότι υπάρχει τεχνικός ασφαλείας και να υπάρχει μία τυπική προϋπόθεση, ουδέποτε ελέγχεται η πραγματική ασφάλεια στην εργασία και ποτέ δεν υπάρχουν κυρώσεις.

Όλη αυτή, λοιπόν, η εικονική πραγματικότητα πρέπει να σταματήσει γιατί έχουμε να κάνουμε με ανθρώπινες ζωές. Η ιατροδικαστική υπηρεσία, ως υπηρεσία του δημοσίου, έχει τεράστια προβλήματα. Δεν είναι της παρούσης, ίσως, αλλά και στα Τέμπη αναδείχθηκε πόσο προβληματική είναι η λειτουργία της υπηρεσίας αυτής, εκεί όπου δεν έγιναν καν νεκροψίες και νεκροτομές στα θύματα -τεράστιο θέμα- για να φτάνουνε τώρα, δύο χρόνια μετά σχεδόν, οι γονείς εναγωνίως να ζητούν την εκταφή των παιδιών τους για να πιστοποιηθεί αν είναι ταυτοποιημένα και η πραγματική αιτία θανάτου.

Κύριε Υπουργέ, η Πλεύση Ελευθερίας πιστεύει ότι πρέπει να υπάρξει κατεπείγουσα ενεργοποίηση του Υπουργείου σας με δέσμη μέτρων, επειγόντων μέτρων. Κάποια εξαρτώνται από το Υπουργείο σας, κάποια εξαρτώνται και από άλλους. Εμείς, όμως, σας παρακινούμε και σας προσκαλούμε να αναλάβετε πρωτοβουλία και θα σας πιέσουμε για να γίνει αυτό και με τις ερωτήσεις μας και με την παρέμβασή μας. Και σας αναφέρω πολύ κωδικοποιημένα, για να κλείσω τη δευτερολογία μου, τις δέκα προτάσεις μας για άμεσα μέτρα στον τομέα της πρόληψης, στον τομέα της διασφάλισης της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων:

Πρώτο μέτρο που πρέπει άμεσα να θεσμοθετηθεί, ο μηχανισμός έγκαιρης και έγκυρης καταγραφής των εργατικών ατυχημάτων και δυστυχημάτων. Συμφωνείτε, θεωρώ, ότι δεν μπορεί να υπάρχει τέτοια απόκλιση καταγραφής ανάμεσα στην επιθεώρηση εργασίας και τις αρχές του κράτους και τους συλλόγους των εργαζομένων. Σημαίνει ότι υπάρχουν τεχνικές υποκαταγραφής, κομμάτι των οποίων εκθέσατε μέσα από την ανάλυση της ερμηνείας του τι εστί εργατικό ατύχημα ή δυστύχημα για την επιθεώρηση εργασίας.

Δεύτερον, θεσμοθέτηση μέτρων παραδειγματικής τιμωρίας της εργοδοτικής υπαιτιότητας για εργατικά ατυχήματα και δυστυχήματα. Και όταν μιλώ για παραδειγματική τιμωρία, μιλώ για διοικητική τιμωρία, που μπορεί να σημαίνει ακόμη και αφαίρεση της άδειας, μιλώ για ποινική τιμωρία, που σημαίνει μεγάλες και ανάλογες ποινές και μιλώ βεβαίως και για αστική ευθύνη αντίστοιχη με την απώλεια, που σημαίνει η απώλεια της ανθρώπινης ζωής της σωματικής ακεραιότητας ή της υγείας στην εργασία.

Τρίτον, ουσιαστική ενίσχυση και κινητροδότηση των επιχειρήσεων εργοδοτών και του ιδίου του δημοσίου για τη λήψη αποτελεσματικών μόνιμων μέτρων ασφαλείας των εργαζομένων.

Τέταρτον, θεσμοθέτηση της δυνατότητας παράστασης για την υποστήριξη της κατηγορίας και παρέμβασης στην ποινική και στην αστική δίκη των εργατικών σωματείων, των εργατικών οργανώσεων, συλλόγων και ομοσπονδιών, για τη διαφύλαξη της ακεραιότητας της διαδικασίας και την προστασία των δικαιωμάτων του εργαζομένου ή των οικείων του, που είναι πάντα το αδύναμο μέρος σε αυτή την αντιδικία και πολλές φορές δεν έχει και τα χρήματα, δεν έχει τους πόρους, να προσφύγει στη δικαιοσύνη.

Πέμπτον, θεσμοθέτηση πραγματικών κανόνων για τη λειτουργία -την πραγματική και όχι την εικονική- του τεχνικού ασφαλείας. Πρέπει να πάψουμε αυτή την εικονικότητα και να θεσμοθετήσουμε πραγματικούς κανόνες.

Έκτον, σας το ανέφερα και προηγουμένως, πρωτοβουλία για μία ευρεία συζήτηση στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων με ακρόαση φορέων, για τα ζητήματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία και για τα ζητήματα αποτροπής, πρόληψης των εργατικών ατυχημάτων και δυστυχημάτων.

Έβδομον, εντατικοποίηση των ελέγχων που γίνονται στους εργασιακούς χώρους και στους χώρους εργασίας του δημοσίου σε σχέση με τους κανόνες ασφαλείας. Γιατί ένα σύμπτωμα που καταγράφεται είναι οι ανύπαρκτοι έλεγχοι.

Όγδοον, η επαρκής στελέχωση των εποπτικών φορέων του δημοσίου. Γιατί και η Επιθεώρηση Εργασίας, τα Σώματα Επιθεώρησης Εργασίας και οι εποπτικοί φορείς όπως γνωρίζετε είναι

υποστελεχωμένοι, όπως είναι όλες αυτές οι αρχές του δημοσίου. Είτε μιλούμε για τις ανεξάρτητες συνταγματικές αρχές είτε μιλούμε για τις ανεξάρτητες μη συνταγματικές αρχές η υποστελέχωση είναι κραυγαλέα και την αναφέρουν και οι εργαζόμενοι στις αρχές αυτές.

Ένατον, ένα ειδικότερο ζήτημα που έχει αναφέρει η ΓΣΣΕ με ανακοινώσεις της και έχει να κάνει με τις συνθήκες παροχής εργασίας σε περιόδους καύσωνα. Υπάρχει τεράστιο θέμα με την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων στις περιόδους καύσωνα που είναι επαναλαμβανόμενες και πολλαπλές πλέον λόγω και της κλιματικής κρίσης και των συνθηκών που αντιμετωπίζουμε. Είναι, όμως, απύσυχες οι πρωτοβουλίες και οι πραγματικές εγγυήσεις από πλευράς της πολιτείας για τους εργαζόμενους την περίοδο του καύσωνα.

Και, δέκατον, προβλέψεις ώστε οι εργαζόμενοι θύματα εργατικών ατυχημάτων να τυγχάνουν της άμεσης υποστήριξης της πολιτείας για την επιβίωση και διαβίωσή τους. Γιατί όπως γνωρίζετε, το ίδιο ισχύει και για τις οικογένειές τους, πολύ συχνά στους βαρείς τραυματισμούς έχουμε ανάγκη από πρόσωπο οικείο που υποστηρίζει και πρέπει να αφήσει τη δουλειά του. Επαρκής, λοιπόν, κάλυψη και οικονομική ενίσχυση των ανθρώπων που χάνουν την υγεία τους πρόσκαιρα ή μόνιμα ή τη σωματική τους ακεραιότητα λόγω εργατικών ατυχημάτων και δυστυχημάτων.

Κύριε Υφυπουργέ, όπως σας υποσχέθηκα εμείς είμαστε εδώ και θα είμαστε, με προτάσεις, με θέσεις, με παρεμβάσεις. Ελπίζω ότι άμεσα θα προγραμματίσετε μία πρωτοβουλία ακρόασης φορέων στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων για το θέμα αυτό. Θα είναι ευκαιρία να συζητηθεί και η έκθεση της επιτροπής που μας είπατε ότι έχει κατατεθεί και για το 2023. Είναι πάρα πολύ σημαντικό να υπάρξει διαφάνεια, αλήθεια και πραγματική πρωτοβουλία.

Στις δέκα προτάσεις που σας κατέθεσα θα προσθέσω και μία που δεν άπτεται αμιγώς της δικής σας αρμοδιότητας, είναι όμως στην ευθύνη σας να το διεκδικήσετε. Χρηματοδότηση της πολιτικής για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία. Διάθεση κονδυλίων του προϋπολογισμού επαρκών και ουσιαστικών για να εκπονηθεί αυτή η πολιτική.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε κι εμείς την κυρία Πρόεδρο.

Ολοκληρώνουμε με τη δευτερολογία του κυρίου Υφυπουργού.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (ΚΩΣΤΑΣ) ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Πραγματικά, κυρία Πρόεδρε, χαίρομαι πάρα πολύ που κάναμε ένα πολύ γόνιμο και δημιουργικό διάλογο. Άκουσα με πολύ μεγάλη προσοχή τις προτάσεις που καταθέσατε. Θέλω να σας πω ότι πολλές από αυτές ήδη είναι σε επεξεργασία να γίνουν, αλλά προφανώς θα τις συζητήσουμε όλες με καλή διάθεση εν όψει και της νομοθετικής πρωτοβουλίας. Όπως σας έχω πει, θα είναι τεράστια χαρά να καθίσουμε να συζητήσουμε ειδικότερα τα θέματα αυτά αναλυτικά και το νομοσχέδιο συνολικά, αλλά βεβαίως να αξιολογήσουμε και τις προτάσεις, να δούμε πώς μπορούμε αυτές να υιοθετηθούν.

Επίσης, πάντα ακούω καλόπιστα τα όσα λέτε και αυτά τα οποία αναφέρετε, κυρία Πρόεδρε. Εγώ σας ξεκαθάρισα από την αρχή -και αυτό το πιστεύω- ότι για να είναι δημιουργικός και ουσιαστικός ο διάλογος που θα κάνουμε, αλλά και αυτές οι απόψεις τις οποίες ανταλλάξαμε και η κριτική την οποία κάνατε, είπα και στην πρωτολογία μου και αυτό έχει να κάνει με τη γενικότερη θεώρηση των πραγμάτων και πώς θα αντιμετωπίζουμε ειδικά από δω και πέρα τα εργατικά ατυχήματα, να συζητάμε επί των συγκεκριμένων δεδομένων για να μπορούμε -και τώρα, βεβαίως, επικαλούμαι τη νομική σας ιδιότητα, είστε εξαιρετική νομικός- ό,τι προτείνουμε και ό,τι εφαρμόζουμε να έχει στόχο και αποτέλεσμα και να κρίνεται προφανώς και με τρόπο σαφή, αλλά βεβαίως και προσδιορισμένο.

Οφείλω να πω ότι πραγματικά -και αυτό το πιστεύω- τα όσα λέτε είναι καλοπροαίρετα και εκπορεύονται από το πραγματικό σας ενδιαφέρον για τα ζητήματα υγείας και ασφάλειας και να αναδείξετε προβληματισμούς -είμαι σίγουρος γι' αυτό, άλλωστε

το εγγυάται και η πορεία σας η πολιτική, αλλά και η νομική- για την ανάγκη υιοθέτησης μέτρων και πολιτικών αντιμετώπισης της κατάστασης και της προστασίας υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων. Απλά για να υιοθετήσουμε αυτές τις παραδοχές, θα πρέπει να τις συζητάμε για να έχουν και αποτελεσματικότητα οι πολιτικές -γι' αυτό το λέω- πάνω σε πολύ συγκεκριμένα δεδομένα, πραγματικά στοιχεία, να μην αμφισβητούνται, να ξέρουμε ποιος είναι ο στόχος, για να μπορούμε να εφαρμόζουμε πολιτικές. Διότι αν δεν ξέρουμε ποιος είναι ο στόχος ή δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε -όχι μεταξύ μας, αλλά και με όλους τους κοινωνικούς εταίρους- για τι πράγμα συζητάμε, δεν θα μπορούμε μετά να εφαρμόσουμε αποτελεσματικές πολιτικές.

Θα επαναλάβω αυτό που είπα και νωρίτερα, πραγματικά ο στόχος -όχι με εσάς προφανώς, αλλά γενικά, νομίζω όλων μας- δεν είναι να αντιδρούμε στο πώς μετράμε νεκρούς. Νομίζω συμφωνούμε σε αυτό. Διότι όπως είπα και πριν, ακόμα και για έναν νεκρό να συζητάμε, ακόμα και για έναν νεκρό να μιλάγαμε είναι κάτι που προφανώς μας συγκλονίζει και πρέπει να κάνουμε τα πάντα για να περιορίσουμε τα εργατικά ατυχήματα. Ανέφερα τα στοιχεία, γιατί πρέπει να μιλάμε επί πραγματικών δεδομένων για τον αριθμό, σαράντα πέντε έως σαράντα επτά, όπως αξιόπιστα σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά δεδομένα καταγράφονται. Και θα συμφωνήσω μαζί σας, δεν εφησυχάζουμε. Εδώ πρέπει οι πολιτικές και οι δράσεις που θα κάνουμε να είναι τέτοιες -και να αναπτύσσουμε πολιτικές- ώστε να περιορίσουμε τα εργατικά ατυχήματα. Είναι σημαντικό, διότι μόνο έτσι θα έχει ουσία αυτό το οποίο θα νομοθετήσουμε -τις προτάσεις προφανώς θα συζητήσουμε μαζί- και θα υιοθετήσουμε, διότι έτσι όπως όταν θα νομοθετούμε, θα απευθύνεται και το κανονιστικό πλαίσιο και εκεί που θα απευθύνεται το κανονιστικό πλαίσιο το οποίο θα νομοθετήσουμε να έχει αποτέλεσμα, να έχει ουσία, αυτός ο οποίος θα είναι ο δέκτης, να ξέρει ότι δεσμεύεται, να ξέρει ότι ο νόμος είναι εκεί και προφανώς και οι επιχειρησιακές δράσεις τις οποίες θα εφαρμόσουμε. Γιατί μόνο τότε μπορούμε να πούμε και αν αυτά τα οποία νομοθετούμε ή επιχειρούμε να κάνουμε ή αυτές οι επιχειρησιακές δράσεις, παράγουν αποτέλεσμα ή δεν έχουν αποτέλεσμα, διαφορετικά δεν θα μπορεί να γίνει διαφορετικά η αξιολόγηση.

Οπότε, συνοψίζω και εγώ πάλι τις απαντήσεις και θέλω μετά να μωλ λίγο και στις πολιτικές τις οποίες και το Υπουργείο Εργασίας έχει προχωρήσει και έχει προωθήσει τους τελευταίους πέντε μήνες. Πρώτον, όπως είπα και πριν, τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα, παρότι έχουμε μια αξιοσημείωτη αύξηση οικονομικής δραστηριότητας, παραμένουν τα τελευταία χρόνια τουλάχιστον στα ίδια επίπεδα. Σ' αυτό διαφωνούμε, αλλά εγώ εξήγησα ξεκάθαρα σύμφωνα με τα στοιχεία ότι δεν υπάρχει αυτό που λέμε «εκτίναξη εργατικών ατυχημάτων», αλλά συμφωνώ ότι ηθικά, νομικά, πραγματικά ο στόχος μας δεν είναι ούτε να μιλάμε για θανάτους, απλά επειδή το αναφέρατε για τον αστυνομικό και για τον πυροσβέστη, ο ΚΝΥΑΕ, δηλαδή εργατική νομοθεσία, δηλαδή αυτό το οποίο έχει νομοθετηθεί απαγορεύει τον οποιονδήποτε να είναι κοντά σε κίνδυνο. Οπότε καταλαβαίνετε ότι δεν μπορεί de facto ο αστυνομικός ή ο πυροσβέστης να μπει στον ΚΝΥΑΕ, να μπει υπό την προστασία του ΚΝΥΑΕ ή της εργατικής νομοθεσίας. Γι' αυτό το λέω.

Θέλω να σας πω μερικά στοιχεία, έχουν σημασία και θα εξηγήσω γιατί έχουν σημασία, το ανέφερα και στην πρωτολογία μου. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ίδιας της αρχής το 2002 τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα ήταν σύμφωνα με την καταγραφή -εννοώ της Επιθεώρησης Εργασίας, την αξιόπιστη καταγραφή, σύμφωνα με τα δεδομένα και τα στοιχεία, τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τα διεθνή πρότυπα- εκατόν είκοσι τέσσερα. Το 2003 ήταν εκατόν είκοσι και το 2008 ήταν εκατόν τέσσερα. Αναφέρομαι σε αυτές τις χρονιές -όπως είπα και πριν-, γιατί είχαμε εξίσου αυξημένη οικονομική δραστηριότητα.

Τι μας λένε όμως αυτά τα στοιχεία, και νομίζω ότι αυτό πρέπει να το κρατήσουμε. Από τότε μέχρι τώρα, όλες οι κυβερνήσεις -και προφανώς βάζω όλες τις κυβερνήσεις μέσα- οι κοινωνικοί εταίροι, οι επιστημονικοί φορείς, οι ανεξάρτητοι φορείς και όσοι ασχολούνται με την υγεία και την ασφάλεια έχουν συμβάλει και σε νομοθετικό επίπεδο και σε επιχειρησιακό επίπεδο να περιορι-

στούν τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα. Έχουν δηλαδή γίνει σοβαρές προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση. Εγώ θεωρώ ότι καλό είναι να αναγνωρίζουμε τις προσπάθειες που γίνονται και δεν μιλώ μόνο για τις κυβερνήσεις, αλλά και των άλλων φορέων, όλων των φορέων, των οποίων επικαλείστε και η ίδια στοιχεία, και είναι και φορείς, οι οποίοι κάνουν αυτήν την προσπάθεια.

Και επιτρέψτε μου, κυρία Πρόεδρε, να κάνω μια ξεχωριστή αναφορά στους επιθεωρητές υγείας και ασφάλειας. Αν δείτε τα στοιχεία, από τη στιγμή που εκκίνησε το έργο τους και προχώρησαν σε εντατικούς ελέγχους -αναφέρομαι πίσω στις αρχές του 2000-, με την εφαρμογή μέτρων και την επιβολή προστίμων -και κυρίως εγώ θα έλεγα, γιατί το βλέπω καθημερινά αυτό να γίνεται, κυρίως μέσω της συσσωρευμένης εμπειρίας και της εκπαίδευσης που κάνουν στους ελεγχόμενους, γιατί γίνεται αυτό εν τοις πράγμασι-, από τα εκατόν είκοσι τέσσερα ατυχήματα κάθε χρόνο, μα κάθε χρόνο, έχουν περιοριστεί σήμερα στο 1/3. Προσωπικά, εγώ το έχω πει, στο πλαίσιο της λειτουργικής μας ανεξαρτησίας με την αρχή, έχω να τους πω ένα μεγάλο ευχαριστώ για τη δουλειά που κάνουν και το έργο που παράγουν, διότι είναι σημαντικοί. Και θα πω και μετά πόσους ελέγχους έχει κάνει η ανεξάρτητη αρχή τα τελευταία χρόνια, ειδικά το 2024 και σε σχέση με το 2023.

Οπότε, ένα δεύτερο ζήτημα στο οποίο αναφερθήκαμε είναι ποιος βεβαιώνει και ποια είναι πράγματι τα εργατικά ατυχήματα. Εξήγησα και πριν, δεν χρειάζεται να επανέλθω, είναι συγκεκριμένη η μεθοδολογία, πιστοποιημένη και διαφανή. Και βεβαίως, αυτό παίζει ρόλο, το αναφέρατε και εσείς στην δευτερολογία σας, με την αναγκαστική εμπλοκή των καθ' ύλην αρμόδιων ελεγκτικών και δικαστικών αρχών, που βεβαιώνουν τα ατυχήματα ή τα παθολογικά αίτια, η ιατροδικαστική αρχή θα μας πει αν ήταν πράγματι παθολογικό το αίτιο ή ήταν εργατικό ατύχημα, δηλαδή υπήρχε η αιτιώδης συνάφεια. Οπότε με αυτή την έννοια δεν υπάρχει υποκαταγραφή. Όλα γίνονται με σαφή και αδιαμφισβήτητο τρόπο.

Τρίτον, αναφερθήκατε στην καθυστέρηση των δύο ετών. Το είπα και πριν δεν χρειάζεται να το επαναλάβω, υπάρχει κατάθεση των εκθέσεων και προβλέπεται από τον Κανονισμό της Βουλής, στις 31 Μαρτίου κατατίθεται. Και προφανώς ενημερώνεται. Και βεβαίως μπορεί να γίνει και ενημέρωση και από το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα της Επιθεώρησης Εργασίας.

Να πω λίγο τι κάνει η αρχή με τους ελέγχους. Θα σας δώσω κάποια στοιχεία. Το 2023 έκλεισε με είκοσι επτά χιλιάδες επτακόσιους πενήντα εννέα ελέγχους η επιθεώρηση υγείας και ασφάλειας, δηλαδή οι αρμόδιοι ελεγκτές υγείας και ασφάλειας, τρεις χιλιάδες τριακόσιες σαράντα επτά κυρώσεις και πρόστιμα συνολικού ποσού 3.667.613 ευρώ. Το 2024 από τον Ιανουάριο έως τον Οκτώβριο, δηλαδή το πρώτο εξάμηνο έχουν ήδη προχωρήσει σε είκοσι τρεις χιλιάδες εβδομήντα πέντε ελέγχους, έχουν επιβάλει τρεις χιλιάδες τριακόσιες τριάντα δύο κυρώσεις και τα πρόστιμα είναι λίγο πιο πάνω, στα τρεις χιλιάδες οκτακόσια εξήντα επτά. Και μόλις ολοκληρωθεί θα βγουν και τα στοιχεία του επόμενου εξαμήνου του 2024, ίσως είναι και διπλάσιος ο αριθμός, θα είναι πολύ μεγαλύτερος. Οπότε έχει γίνει μια πολύ συγκεκριμένη προσπάθεια από τους ελεγκτές υγείας και ασφάλειας το 2024.

Επίσης, είναι σημαντικό -ξέρω ότι σας γίνονται αναφορές- ότι διενεργούνται έλεγχοι στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη, η οποία κυρία Πρόεδρε, να ξέρετε μας ενδιαφέρει ιδιαίτερα. Πράγματι, υπάρχουν εργατικά ατυχήματα στη ζώνη και είμαστε στη διαδικασία να αυξήσουμε τις ώρες και τη λειτουργία των μικτών επιτροπών ελέγχου στη ζώνη. Με προεδρικό διάταγμα το οποίο έχουμε εκδώσει έχουν αυστηροποιηθεί οι επιτρεπτές τιμές έκθεσης σε συγκεκριμένες χημικές ουσίες και προστέθηκαν στη σχετική λίστα ουσίες που πλέον κρίνονται καρκινογόνες και μεταλλαξιογόνες, καθώς και άλλες οι οποίες έχουν αποδειχθεί επιβλαβείς για την αναπαραγωγική υγεία. Το προεδρικό διάταγμα, το φέραμε μέσα στον Αύγουστο και νομίζω ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό, ειδικά γιατί οι εργαζόμενοι εκτίθενται σε καρκινογόνους και μεταλλαξιογόνους παράγοντες, οπότε πρέπει να αυστηροποιηθεί η νομοθεσία και σύμφωνα με την κοινοτική οδηγία είναι ό,τι πιο σύγχρονο, ό,τι πιο τελευταίο και το έχουμε εισάγει στη νομοθεσία μας.

Πολύ σημαντικό ζήτημα είναι το εξής και το οποίο το αναφέ-

ρατε σε μια από τις προτάσεις σας: Αξιολογούμε τη δυνατότητα θέσπισης κανονιστικού πλαισίου πια για την θερμική καταπόνηση, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, σε συνεργασία με την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία, ώστε προφανώς να πιστοποιούμε με αδιαμφισβήτητο τρόπο την υπέρβαση των ορίων του βιοκλιματικού δείκτη. Έχει γίνει μια πολύ μεγάλη προσπάθεια και σε επισημονικό επίπεδο.

Ακριβώς αυτό θα συζητήσουμε -και θα το συζητήσουμε και μαζί- όταν θα έχουμε αυτήν τη δυνατότητα, σύντομα, να υπάρχει κανονιστικό πλαίσιο για το ζήτημα αυτό.

Να σημειώσω, όμως, ότι το Υπουργείο εφήρμοσε για δύο συνεχόμενες χρονιές το μέτρο της παύσης των εργασιών, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, στις περιόδους έντονου καύσωνα, προφανώς σύμφωνα με τα στοιχεία πάντα της ΕΜΥ.

Αυτό, κυρία Πρόεδρε, να ξέρετε ότι δεν έχει γίνει ποτέ στο παρελθόν. Ποτέ δεν είχε γίνει διακοπή-παύση εργασιών στο παρελθόν από καμμία Κυβέρνηση. Το κάναμε τις δύο τελευταίες χρονιές στη λογική να προστατεύσουμε τους εργαζόμενους, πράγμα το οποίο είναι η προτεραιότητά μας.

Μια ακόμα θεσμική πρωτοβουλία είναι αυτή που είπα πριν - μάλλον είναι έτερο αυτό- αύξηση του ημερήσιου χρόνου απασχόλησης και παρουσία τεχνικού ασφαλείας σε πλοία, κατά την εκτέλεση ναυπηγοεπισκευαστικών εργασιών.

Επίσης, θα συζητήσουμε -μέσα από τη νομοθεσία, που είναι σε επεξεργασία- για τον εκσυγχρονισμό του ΚΝΥΑΕ, πολύ συγκεκριμένα ζητήματα. Θα σας πω μερικά τα οποία δεν είναι περιοριστικά. Υπάρχουν κι άλλα, αλλά προφανώς υπάρχουν σημεία τα οποία θα τα δούμε και μαζί.

Πρώτα από όλα, δίνουμε για πρώτη φορά έμφαση στους ψυχοκοινωνικούς κινδύνους, στην ψυχική υγεία και αναγνωρίζουμε ότι από πτυχές του σχεδιασμού και της οργάνωσης της εργασίας αναδύονται κίνδυνοι. Για πρώτη φορά θέλουμε να συζητήσουμε και να νομοθετήσουμε για τους ψυχοκοινωνικούς κινδύνους, κυρία Πρόεδρε.

Ενισχύουμε τον ρόλο των εκπροσώπων των εργαζομένων και των επιτροπών υγείας και ασφάλειας, σε σχέση με τα εργατικά ατυχήματα και την ενημέρωσή τους γι' αυτά. Μειώνουμε τις γραφειοκρατικές διαδικασίες ώστε να λειτουργούν πιο αποτελεσματικά οι πολιτικές υγείας και ασφάλειας.

Αλλάζουμε τις κατηγορίες της επικινδυνότητας ανά δραστηριότητα. Το είπατε πριν, τάσσουμε προθεσμία για ενημέρωση των εκπροσώπων των εργαζομένων για σοβαρά εργατικά ατυχήματα. Πολύ περιοριστική σύντομη προθεσμία. Συμπεριλαμβάνουμε περισσότερες ειδικότητες στους τεχνικούς ασφαλείας, αλλά παράλληλα, κυρία Πρόεδρε, να πω αυτό που είπατε νωρίτερα, προβλέπουμε κυρώσεις και για τους τεχνικούς και για τις ΕΞΥΠΠ και για τους γιατρούς. Γενικά το πλαίσιο θα είναι συγκεκριμένο. Δεν θέλω να πω τη λέξη «αυστηρότερο», δεν μου αρέσει αυτή η λέξη, όμως, θα είναι συγκεκριμένο σε σχέση με τον ήδη υπάρχοντα ΚΝΥΑΕ.

Προτρέπουμε τους εργοδότες να λάβουν επιπλέον προστατευ-

τικά μέτρα για γυναίκες εργαζόμενες ή για ευάλωτες ομάδες εργαζομένων. Κι αυτό το θεωρώ πολύ σημαντικό. Με έμφαση στην πρόληψη, συστηματοποιούμε την εκπαίδευση των εργαζομένων στα θέματα της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας. Και νομίζω ότι θα είναι αρκετά αυτά τα οποία θα συζητήσουμε προς αυτή την κατεύθυνση.

Κατέγραφα αυτά τα οποία είπατε και αναγνωρίζω, όπως είπα και πριν, κυρία Πρόεδρε, το πραγματικό σας ενδιαφέρον για τα θέματα. Θέλω να σας πω ότι πρόσφατα υπογράψαμε ένα μνημόνιο συνεργασίας με την Υφυπουργό Παιδείας με σκοπό την εμπέδωση μιας κουλτούρας πρόληψης όσον αφορά την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια ήδη από την εκπαιδευτική διαδικασία για να βάλουμε την κουλτούρα πρόληψης από νωρίς στα σχολεία, στα επαγγελματικά σε πρώτη φάση, ώστε να γνωρίζουν για την υγεία και την ασφάλεια. Διότι, για να συνδέσω αυτά τα οποία λέγαμε πριν, και κλείνω, κύριε Πρόεδρε, να είστε βέβαιοι ότι όταν θα προχωρήσουμε σε τέτοια διαδικασία γενικότερης πρόληψης και κουλτούρα ασφάλειας νομίζω ότι το μήνυμα θα φτάσει και σε άλλους φορείς, αυτό το οποίο είπατε πριν. Δηλαδή όχι μόνο σε όσους εμπήκουν στην εργατική νομοθεσία, αλλά παντού. Και νομίζω ότι θα βοηθήσει προς όλες τις κατευθύνσεις και σε τομείς που δεν είναι της αρμοδιότητάς μας.

Γι' αυτό επιμένω πάρα πολύ στην κουλτούρα πρόληψης. Πρέπει να γίνει συστηματική δουλειά. Θα επιδιώξουμε τη συνεργασία μαζί σας, όπως και με τα υπόλοιπα κόμματα, και νομίζω ότι έτσι μπορεί να κινηθούμε προς τη σωστή κατεύθυνση.

Πραγματικά και πάλι ευχαριστώ για αυτόν τον πολύ παραγωγικό και δημιουργικό διάλογο. Αναλύθηκαν ζητήματα και πιστεύω να ήμασταν ενημερωτικοί προς τον κόσμο.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε.

Είμαστε εν αναμονή, λοιπόν, της νομοθετικής πρωτοβουλίας. Πολύ ενδιαφέρουσα και σημαντική ερώτηση, κυρία Πρόεδρε. Νομίζω ακούστηκαν πολλές και σημαντικές παρεμβάσεις και επιχειρήματα. Νομίζω μέσα από έναν εποικοδομητικό διάλογο τελικά μπορούμε να βρούμε απόψεις και θέσεις για προβλήματα που πρέπει και οφείλουμε να μας απασχολούν όλους.

Θερμά ευχαριστώ και τους δύο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Και εμείς ευχαριστούμε για την άνεση του χρόνου που δώσατε στη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων. Δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 17.10' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τρίτη 14 Ιανουαρίου 2025 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασίας του Σώματος νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ